Poštnina plačana v gotovini.
Leto LXV., št. 267 Ljubljana, sreda 23. novembra 1932 Cena Din 1.—

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3.—, večji inserati petit vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knaflјeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8 — — — — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 100.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. Tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Rimske kupčije za medvedovo kožo

Senzacijonalne informacije angleškega novinarja o tajnih pogajanjih med Mussolinijem, Hitlerjem in Gömbösem v Rimu

London, 23. nov. v. Znani publicist Wickham Steed je objavil v listu »Sunday Times« senzacionalne informacije o političnih pogajanjih, ki so se vršila v zadnjih dneh v Rimu in na katerih je šlo za razdelitev politične oblasti med Italijo in Nemčijo na Balkanu. Steed izraža mnenje, da je obisk madžarskega ministrskega predsednika generala Gömbösa pri Mussoliniju pomenil pričetek teh pogajanj. V zvezi z italijansko-nemškim sodelovanjem na Balkanu je bilo baje tudi bivanje dr. Schachta in hitlerjevskih voditeljev v Rimu. Italijansko - nemško sodelovanje na Balkanu ima, kakor pravi omenjeni novinar, značaj zveze. V načrtu je razdelitev Rumunije, tako da bi dobila Besarabijo Rusija, Transilvanijo in Bukovino ter dele Jugoslavije pa dunavska federacija pod mandžarskim in nemškim vodstvom. K dunavski federaciji bi pripadle tudi sedanja Hrvatska, Dalmacija, Bosna, Hercegovina in vzhodni del Slovenije, dočim bi glavni del Slovenije pripadel Italiji. S tako osnovano dunavsko federacijo bi sklenile Nemčija, Avstrija in Italija carinsko unijo, kateri bi prej ali slej pristopila tudi Češkoslovaška, Stare kraljevine Rumunija, Srbija, Bolgarija, Albanija in Grčija bi sestavile pod italijanskim vodstvom balkansko federacijo. Nemci so se v Rimu odpovedali politični združitvi v Avstrijo in svojim pravicam do Južne Tirolske. Obenem so se domenili, da se ne bodo zavzemali za ponovno vzpostavitev dinastij na berlinskem, dunajskem, budimpeštanskem in drugih, zlasti nemških deželnih prestolih.

Steed pripoznava v svojem poročilu, da ne ve, če so se hitlerjevci, dr. Schacht, zastopniki Madžarov in italijanskega režima že sporazumeli v vseh podrobnostih. Tudi mu ni znano, če sta se udeležila pogajanj tudi oba nemška poslanika v Rimu. Kakor pa je izvedel, jima je berlinska vlada poverila v tem pogledu posebno misijo. Drugi ameriški listi so beležili to vest z rezervo.

Budimpešta, 23. nov. s. Ministrski predsednik Gömbös je imel na zborovanju unitaristične stranke v Miskolczu govor, v katerem je med drugim odločno zavračal vsako misel nasilne vlade. V politični in gospodarski zmedi sveta so politični poskusi neumestni. Gömbös si ne dovoljuje razlik niti v verskih, niti v socialnih vprašanjih, kajti zbrati se mora ves narod, da se bodo lahko rešila velika vprašanja revizije mirovnih pogodb in važna gospodarska in politična vprašanja, ki so nastala zaradi svetovne krize. »Brez nas ni rešitve teh vprašanj in v tej zavesti vodim madžarsko zunanjo politiko. Prepričan sem, da so oni, ki so nam vsilili mir, razumeli krivice, ki so jih nam storili in priznali, da te krivice kričijo do neba. Madžarska, ki je stoletja prelivala svojo kri za zapadno kulturo, ne zasluži te usode!«

Seja Narodne skupščine

Konvencija o medsebojnem pospeševanju tujskega prometa s Češkoslovaško odobrena

Beograd, 23. nov. p. Narodna skupščina je imela danes dopoldne svojo sejo. Po odobritvi zapisnika in poročilu predsedništva o tekočih zadevah je skupščina takoj prešla na dnevni red. Prvi dve točki dnevnega reda, to je volitev odborov za zakon o izpremembi društvenega in zborovalnega zakona ter zakona o izpremembi volilnega zakona, ki ju je včeraj predložila vlada Narodni skupščini, sta bili odgodeni, da se poprej v poslanskem klubu doseže sporazum glede sestave teh dveh odborov. Tretja točka dnevnega reda je bila razprava o konvenciji, sklenjeni s Češkoslovaško, glede medsebojnega pospeševanja tujskega prometa. Poročilo je podal narodni poslanec dr. Ante Kuntarić, ki je opozarjal na važnost te konvencije z gospodarskega in političnega stališča ter priporočal njen sprejem. Narodna skupščina se je brez debate pridružila mnenju poročevalca in je v načelu in podrobnostih konvencijo soglasno odobrila. Seja ob uri, ko to poročamo, še traja.

Berlinska kriza se zavlačuje

Hitlerjevi izgledi na uspeh vedno manjši. -- V ospredju je sedaj vlada pod vodstvom Meissnerja

Berlin, 23. nov. Listi in vsa politična javnost se v splošnem zanimajo predvsem za vprašanje, kaj se bo zgodilo, če Hitlerju ne bo uspelo sestaviti vlado v smislu pogojev, ki mu jih je stavil državni predsednik Hindenburg. Pojavile so se že kombinacije z državnim tajnikom dr. Meissnerjem, ki naj bi stopil na čelo prezidijski vladi. V tej diskusiji javnost tudi ne izključuje možnosti, da ne bi Hindenburg znova poveril mandat dosedanjemu kancelarju Papenu. Mnogo komentirajo vest, da je dr. Meissner brzojavno pozval v Berlin k predsedniku države trojico vzhodnopruskih nemškonacionalnih politikov, ki so že prišli v Berlin. Ti trije so bili baje že v nedeljo popoldne pri državnem predsedniku v avdijenci.

Kar se tiče položaja v narodno socialistični vodstvu, pravijo nekateri listi, da se je hitlerjevsko vodstvo razcepilo v dva tabora, ki sta se sedaj sporazumela le tako, da sta si drug drugemu postavila pogoje. Prvo skupino vodi Adolf Hitler, ki je do zadnjega trdovratno vztrajal pri svojem stališču, da se pod danimi okoliščinami ne da ustvariti potrebno sodelovanje med stranko in vlado. Druga skupina, v kateri so Göring, dr. Frick, Strasser in drugi, pa je zavzela pomirljivejše stališče. Po dolgoveznih pogajanjih se je končno spor rešil na ta način, da je Hitler popustil, da pa so mu zato zajamčili celo vrsto koncesij in prednosti.

Na svoje včerajšnje pismo je Hitler prejel Hindenburgov odgovor in listi menijo, da se bo do danes opoldne odločil ali prevzame misijo v smislu pogojev, ki mu jih je stavil Hindenburg

Berlin, 23. nov. Nekatere vplivne osebnosti se z vso vnemo trudijo, da zbližajo narodne socialiste in nemške nacionalce. Posebno dr Schacht razvija od včeraj zelo veliko podjetnost. Davi je imel dolg razgovor s Hugenbergom. Skušal je postaviti skupno z njim nekoliko širše temelje, na katerih naj bi temeljil novi predsedniški kabinet.

Tudi koburški vojvoda, ki je goreč pristaš Hitlerja in se zdaj mudi v Berlinu, se trudi za zbližanje med obema nacionalističnima strankama. Posebno mu je do tega ,da bi približal Stahlhelm, ki je privrženec Hugenberga; nacionalnim socialistom. Vsi prizadeti varujejo popolno tajnost o predsednikovem odgovoru Hitlerju. O tem odgovoru krožijo najbolj nasprotujoče si verzije. V krogih nemške industrije, ki pritiska z vsemi silami za sestavo Hitlerjeve vlade, in njihovo glasilo »Deutsche Allgemeine Zeitung« misli, da je Hindenburgov odgovor Hitlerju takšen, da bo voditelju nacionalnih socialistov omogočil sestavo vlade. Organ nemške težke industrije v ostalem naglaša, da so pogoji, ki jih je Hindenburg postavil Hitlerju, v skladu z rezultati razgovorov, ki jih je imel predsednik republike z voditelji drugih političnih strank.

Masarykov govor nemški mladini

Praga, 23. nov. g. V okviru nemškega šolskega radija je imel danes predsednik republike Masaryk v nemškem jeziku nagovor na nemško mladino v Češkoslovaški. Predsednik je spomnil deco na strahote svetovne vojne in izjavil, da smatra za svojo dolžnost pozvati vse na delo za dosego resničnega miru. V miru se z delom dviga izobrazba človeštva in ustvarjajo temelji za boljšo moralo in gospodarsko bodočnost. Vojna uničuje sadove tega mirovnega dela. Naj bi se nikoli ne vrnili časi, ko so stotisoči umirali na bojnih poljanah. Predsednik Masaryk je zaključil z besedami: »Otroci, obljubite mi, da boste vsakogar spoštovali, kdor bo delal pošteno in vsak narod, ki si bo prizadeval za vzdrževanje in ohranitev miru!« Nemški radio oddaja približno 340.000 nemškim šolarjem.

Grška razstava v Beogradu

Beograd, 23. nov. Na svečan način je danes dopoldne minister za trgovino in industrijo dr. Ilja Šumenković otvoril v paviljonu Cvijete Zuzorić grško kmetijsko razstavo. Otvoritvi je prisostvoval tudi grški poslanik g. Melas z osobjem poslaništva, nadalje grška kolonija ter najodličnejši predstavniki naših in grških gospodarskih ustanov, kakor tudi veliko število naših in grških novinarjev, ki so posebej v ta namen prispeli v Beograd.

Razveljavljena smrtna obsodba

Beograd, 23. nov. Kasacijsko sodišče je iz formalnih razlogov razveljavilo smrtno obsodbo, ki jo je izreklo prvostopno beograjso sodišče nad Josipom Hitzmanom zaradi gnusnega zločina in umora neke 8letne deklice.

Svobodna prodaja piva v Ameriki

New York, 23. nov. Po vsej Ameriki bodo za božič svobodno prodajali pivo. To je sporočil vodja republikancev Brighton v ponedeljek popoldne v reprezentančnem domu po svojem sestanku s predsednikom Hoovrom. Pričakovati je, da predsednik ne bo izrekel svojega veta glede sklepa kongresa, po katerem se v takozvanih mokrih državah uvede svobodna prodaja piva s 3.46 odstotkov alkohola.

Madridski proces

Madrid, 23. nov. s. Danes se je sestal sodni dvor, ki bo sodil člane diktature. Sodišče je sestavljeno iz 21 poslancev. Obtoženih je 19 oseb, med njimi general Berenguer in sedem drugih generalov, admiral Conejo, in sedem bivših ministrov, med njimi bivši minister Galo Ponte, ki ga bo zagovarjal sin Prima de Rivere. Državni tožilec zahteva za vse obtožence 20 letno ječo.

Nenadna smrt

Ljubljana, 23. novembra

Snoči okrog 24. je sedel v Petričevi gostilni na Tyrševi cesti tesar Jernej Hočevar, doma iz Spodnje Hrušice. Naročil si je za večerjo porcijo guljaža, med jedjo je pa nenadoma nepremično obsedel. Gostje sprva tega niti opazili niso, ker se pa Hočevar le ni ganil, so mu priskočili na pomoč. Hočevar je bil nezavesten in zato so takoj telefonično pozvali reševalno postajo na pomoč. Hočevarja so naložili v reševalni avto in ga prepeljali v bolnico, kjer mu pa tudi niso več mogli pomagati. Hočevar je namreč že med prevozom umrl. Reševalci so ga prepeljali v Mestni dom in je bil o nenadni smrti obveščen mestni zdravnik dr. Miš. Truplo nesrečnega Hočevarja so prepeljali v mrtvašnico k Sv. Krištofu. Dosedaj ni znano, ali se je Hočevar zadušil, ali ga je morda med jedjo zadela kap.

Lepite na pisma znamke protituberkulozne lige!

Kako odpravimo gospodarsko krizo

Zelo slabo obiskano predavanje, ki bi pa zaslužilo splošno zanimanje

Ljubljana, 23. novembra.

Zdi se, da se ljudje zelo dobro počutijo v teh kritičnih časih, saj jih ne zanimajo najbolj pereča vprašanja. Zveza hranilnic dravske banovine je priredila snoči že drugič predavanje v Delavski zbornici skoraj z enakim uspehom kot prvič, ko predavanja sploh ni bilo zaradi premale udeležbe. Snoči je pa bilo vsaj toliko poslušalcev, da predavatelj ni govoril le praznim stolom.

Predsednik Zveze hranilnic g. Fr. Pretnar, višji knjigovodja Mestne hranilnice, je pozdravil redke poslušalce in predstavil predavatelja g. Iv. Hiterja, nadkontrolorja Mestne hranilnice.

Žal, da niso slišali dobro pripravljenega, stvarnega predavanja oni tisti, ki bi jim moralo seči najbolj do srca...

Predavatelj je najprej povedal, kako je prišlo do gospodarske krize, nakar je prešel na denarna vprašanja, na varčevanje in s tem na problem, kako odpraviti krizo.

Vsaki vojni z orožjem sledi gospodarska vojna. Zadnja vojna je bila najstrašnejša, največja uničevalka, zato so posledice tako hude. Gospodarska vojna prizadene tudi države, ki se niso vojskovale. S podpisom mirovnih pogodb ni bil sklenjen pravi mir, med narodi je še vedno napetost, ki ovira gospodarsko obnovo. Ko so prišli tudi proračuni držav zmagovalk iz ravnovesja bodisi zaradi ukinitve reparacij in zaradi pritiska Amerike, so prišli končno do spoznanja, da je rešitev samo v samopomoči, vsaka država si mora pomagati sama.

L. 1924. so na mednarodnem kongresu hranilnic v Milanu sklenili, da se začne po vsem svetu intenzivna propaganda za varčevanje in da se uvede mednarodni dan varčevanja. Že na drugem kongresu, ki je bil l. 1925 v Londonu, je bilo prisotnih 432 predstavnikov, ki so zastopali 6640 denarnih zavodov iz 26 držav. Ob tej priliki so izvolili mednarodni odbor za varčevanje. Pri nas smo praznovali 31. oktober kot dan varčevanja letos šele prvič.

Če bi bili pri nas ljudje vzgojeni v duhu varčevanja, bi zdaj ne bili v tako hudih gospodarskih stiskah. Da bo pa propaganda za varčevanje uspešna, jo je treba izvesti v vseh slojih, od najnižjega do najvišjega; vlada mora posredovati, da se ustanove hranilnice po vzoru regulativnih hranilnic dravske banovine, kjer jih še ni in z zakonom mora zajamčiti pri denarnih zavodih vseh vrst popolno varnost in vedno likvidnost. Z domačim kapitalom se bomo osamosvojili šele povsem politično in gospodarsko ter utrdili ugled države zunaj in znotraj.

Predavatelj je obravnaval 10 pravil, kako naj varčujemo. Predvsem ne smemo kupovati ničesar, česar ne potrebujemo neobhodno in kar nam škoduje na zdravju. Odreči se moramo kajenju in kolikor mogoče alkoholnim pijačam. V Ljubljani smo zapili lani okrog 54 milijonov Din! Pri nakupu obleke, pohištva, gospodarskih potrebščin itd. moramo upoštevati predvsem uporabnost in solidnost blaga in ne v prvi vrsti mode. Kupujmo predvsem domače izdelke! Ne zapravljajmo denarja po inozemskih letoviščih! Varujmo se srečkanja! Najboljša loterija so pridne roke in varna hranilnica. Ne delajmo po nepotrebnem dolgov! Ne gospodarimo brez mesečnega obračuna in proračuna! Roditelji naj vadijo varčevati otroke v rani mladosti. V šolah naj bi se propagiral način varčevanja s hranilničnimi hranilniki. Varčevanje morajo podpirati tudi oblasti. Omeje naj takšne obrti in prireditve, ki navajajo ljudi k zapravljivosti.

Denarno gibanje v naši banovini je tako živahno, da je lahko v zgled ostalim banovinam. L. 1930 je bilo pri nas 507 posojilnic, v katerih je bilo naloženo Din 1.317,863.727. V vsej državi je 57 hranilnic, od teh jih je v naši banovini 29. **Naše hranilnice so vse pupilarno varne;** za varnost vlog in obresti jamči poleg hranilničnega premoženja še tista občina, mesto, srez ali banovina z vsem svojim premoženjem in davčno močjo, v kateri je hranilnica. Naložbe pri naših hranilnicah in posojilnicah so znašale l. 1930 okrog 2.75 milijarde Din, skupno z naložbami bank pa 3 milijarde. Na prebivalca je odpadlo povprečno 2630 dinarjev.

Od varčevanja ima korist predvsem varčevalec. Omenjene naložbe, ki so se obrestovale po 5%, so vrgle vlagateljem 139,270.000 Din obresti. Z varčevanjem podpiraš in vzdržuješ zasebno in javno (občinsko) gospodarstvo, obrt, trgovino in industrijo in seveda tudi kmetijstvo in naditi delavstvu kruh. Da so pri nas trgovina, industrija in obrt tako razviti in da smo na takšni socijalni stopnji, se moramo zahvaliti našemu denarstvu. Od varčevanja ter razvitega gospodarstva ima seveda korist država in po nji državljani.

Denarni zavodi so regulatorji denarnega prometa in vzgon gospodarstva ter napredka izvira iz njih. Če denarni zavodi nimajo denarja, tedaj pride do gospodarske krize in do krize zaupanja. Ta kriza bi bila takoj omiljena, če bi brezvestni ljudje ne zadrževali denarja doma. **Mrtev denar nikomur ne koristi, denar mora neprestano krožiti, sicer izgubi svoj pomen in tudi vrednost.**

Skupina ljudi, ki ni zadovoljna z novo državno ureditvijo, je zlasti odtegnila denar denarnim zavodom. Najprej so dvignili denar gospodje s težjimi nogavicami in ga prenesli v inozemske denarne zavode. Nastala je panika in ljudje so navalili na denarne zavode. Uprave v Ljubljani so napravile usodno napako, ker so denarni zavodi zaprli že drugi dan blagajne, da so postali nezaupljivi tudi največji optimisti. — Nikdar bi ne bilo v adventu toliko porok, ko lani, če bi se vsi, ki so dvignili denar pod pretvezo, da se morajo poročiti, tudi res poročili... — Naši denarni zavodi so bili prepuščeni sami svoji usodi.

[redacted] Časopisje je molčalo. Naše ljudstvo smatra takšen molk v razburljivih zadevah pritrjevanje ljudskemu glasu. (Zakaj je molčalo časopisje, bi tudi mi radi vedeli. Op. ur.)

Po izkazu Narodne banke od 15. oktobra se je skrčil obtok bankovcev proti lanskemu letu za 421 milijonov Din, proti l. 1930 pa za 715 milijonov Din. S to vsoto v rokah denarnih zavodov bi se naše gospodarstvo razvijalo normalno. V Franciji in v Angliji so pravi patrijoti v gospodarski stiski dvignili denar v inozemstvu in ga ponudili svoji državi. Pri nas? **Kdor skriva denar doma ali ga hrani v inozemskih denarnih zavodih, bi moral biti obsojen po zakonu o zaščiti države.**

Predavatelj je še izpodbil neosnovano bojazen, da bodo vlagatelji izgubili denar in tudi dokazal, da so govorice o inflaciji prazne. Končno se je obrnil z apelom na gg. senatorje, poslance in ministre, da posredujejo uvedbo normalnih denarnih razmer. Treba je zaščititi tudi upnike ne le dolžnike, ljudje morajo zopet povsem zaupati v stalnost gospodarstva. Davčna bremena bi naj bila enakomerno razdeljena na vse državljane. Uredi se naj ekspeditivnost centralnih uradov, da se ne bodo izgubljale vloge, kar povzroča občutno škodo. Nadzirati bi bilo treba nakup in prodajo od države pooblaščenih družb in zasebnikov, ki vlečejo na škodo države ogromne provizije. Nujno je potrebno, da se sprejmeta bančni in hranilnični zakon, zlasti slednji, da bo omogočeno ustanavljanje pupilarno varnih hranilnic. Brez hranilnic je propaganda varčevanja iluzorna.

Predavatelj je udaril po časopisju, češ da so v njem na stežaj odprti predali za razno reklamo, sport in modo in da bo državo rešilo le smotreno delo, ustvaritev narodnega kapitala. (Zaradi ideje varčevanja nam ni treba reagirati na udarce... Op. ur.) Končal je: Naše ugledno časopisje prosim, da tudi ono stopi v službo te propagande (za varčevanje) in jo podpira.

Predsednik g. Pretnar je pa še govoril, kako bi se naj organizirali vlagatelji po zgledu drugih držav, da bi zaščitili svoje in narodno imetje.

Dr. Miletić nevarno obolel

Beograd, 23. nov. Bivši minister in dolgoletni narodni poslanec dr. Slavko Miletić je nevarno obolel in se je moral podvreči operaciji. Njegovo stanje je trenutno dokaj kritično.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA

Devize: Amsterdam 2314.57 — 2325.93, Berlin 1367.91 — 1378.71, Bruselj 798.29 do 802.23, Curih 1180.35 — 1113.85, London 188.19 — 189.79, New York ček 5741.59 do 5769.85, Pariz 225.49 — 226.61, Praga 170.67 do 171.53, Trst 294.40—296.80.

INOZEMSKE BORZE

Curih. Pariz 20.345, London 17.01, New York 520, Bruselj 72.025, Milan 26.605, Madrid 42.605, Amsterdam 208.825, Berlin 123.60, Sofija 3.76, Praga 15.40, Varšava 58.30, Bukarešta 3.085.

Elitni kino Matica

Črnomelj kot letovišče

Ima vse pogoje za letoviški kraj, le resnega dela je treba

Črnomelj, 22. novembra.

Prvi vtis, ki ga napravi mesto Črnomelj na tujca, je prav simpatičen. Lega kraja in njegova okolica sta izredno prikladni, da se Črnomelj sčasoma razvije v živahno letoviščarsko mesto, le domačini morajo stvar vzeti resno v roke in vložiti ves svoj trud v povzdigo in napredek kraja, kar bodo vsi nedvomno storili, ker je to v njihovem lastnem interesu. Industrija mesta je že danes na lepi stopnji kljub splošni gospodarski depresiji in delajo vsa podjetja v polnem obratu, zlasti lesna industrija, a enako železolivarna. Ako bi se posrečilo zainteresirati potrebni kapital za obrat v bavksitnih rudnikih, bi bil mestu omogočen še večji razvoj in lepša bodočnost. Enako sedaj stoji obrat v premogovnikih, dasiravno je premog v njih kvalitativno izvrsten in lahko tekmuje na tržiščih z vsemi ostalimi.

Kakor vsa Bela Krajina, tako si seveda tudi Črnomelj želi tujskega prometa. Mnogo, mnogo pa bi bilo resnega dela, preden bi se ta želja mogla v polni meri izpolniti. Ne bi sicer ureditev mesta in hotelov zahtevala velikih materijalnih žrtev od strani meščanov in hotelskih podjetnikov, pač pa dosti energičnega in vztrajnega dela, katerega pa sedaj, razen par častnih izjem, žal še ni. Predvsem se mora Črnomelj modernizirati v higijenskem pogledu, ki je tudi za najmanjši tujski promet najvažnejši in prvi pogoj. Sedaj precej zapuščene ceste bi se morale popraviti, ker bi se vzporedno s tujskim prometom razvijal tudi avtomobilski promet in avtomobilski turizem, ki je tudi izredno važen pridobitveni faktor. V Črnomlju še ni nobenega parka, niti sprehajališča. Urejenega kopališča tudi še ni, dasiravno so na Lahinji izredno prikladna in idilična mesta za isto; pa bi se dalo z malimi stroški lepo urediti. Lahinja je prikladna tudi za čolne, ki živahnost še povečujejo, pa imajo mnogi Črnomeljci svoje lastne čolne.

Kakor sreska, tako se mora tudi občinska oblast najenergičneje zavzeti, da se vsi potrebni nedostatki odpravijo in mestu omogoči razvoj tujskega prometa. Mnogi vodilni možje vlagajo ves svoj trud v delo za napredek in povzdigo Črnomlja, med njimi zlasti sivolasi mestni župan g. Müller in agilni sreski načelnik g. dr. Trstenjak, vendar pa bi jih morali v njihovih stremljenjih podpreti z enotnim in skupnim delom vsi meščani brez razlike poklica in prepričanja, nakar bo Črnomlju zagotovljen uspeh njegovega dela, truda in želja.

Mesto samo ima najlepše pogoje za tujski promet. Eno najugodnejših izhodišč za izlete po vsej Beli Krajini je baš v Črnomlju, kjer deluje že agilna podružnica SPD. Lepa izhodna točka od tu je tudi na Gorjance. Na Mirni gori je ta podružnica pred leti zgradila lepo planinsko kočo. In kakor SPD skrbi za povzdigo planinarstva, tako bi tujsko prometno društvo moralo skrbeti za povzdigo tujskega prometa, za priliv letoviščarjev, za napredek in olepšavo mesta, za ureditev parka, sprehajališč, kopališča in vseh drugih potrebnih naprav.

Ljubljansko društvo »Bela Krajina« si je postavilo nalogo, da ustanovi tudi v Črnomlju prepotrebno TPD, kakor je to storilo v nedeljo v Metliki. Črnomeljci bodo gotovo pokazali od njih upravičeno zahtevano razumevanje za to delo in z vsemi silami podprli stremljenje za splošno povzdigo Črnomlja in vse Bele Krajine, katere središče je sam Črnomelj, kar je vse v njihovem lastnem interesu. Razvoj je odvisen le od njihovega bodočega dela.

Mnogo ga bo sicer. Minilo bo nedvomno leto, dokler se bodo pokazali prvi vidni uspehi tega dela. Začeti je le treba čimpreje in se zdramiti iz dosedanje brezbrižnosti, pa pogledati malo v bodočnost, ki je vedno odvisna le od našega dela. Že samo letošnja propaganda Ljubljane za Belo Krajino je pokazala izredno zadovoljive rezultate. Isti bodo pa še mnogo večji, če bo v skupnem delu sodelovala tudi vsa Bela Krajina. Zato je tudi najnujnejša potreba ustanovitev tujsko prometnih društev, ki bodo v svojem okrilju zbrala vse zavedne in napredne meščane in okoličane, ki žele svojemu lepemu rodnemu kraju dobro. A to so nedvomno vsi.

Kmalu bo to novo prepotrebno društvo ustanovljeno. Pristopijo naj vsi brez razlike, katerim je pri srcu napredek kraja. Menda ne bo nikogar, ki bi mu to ne bila dolžnost in ki bi temu delu nasprotoval.

R-y.

Za želodce je poskrbljeno

Gospodinje se najbolj zalagajo s krompirjem, ki je še vedno po dinarju

Ljubljana, 23. novembra.

Za naše želodce je na trgu vedno poskrbljeno z vsemi dobrotami, ki prihajajo na meščanske mize. Da se pa gospodinje založe z njimi, je njihova skrb. Ta skrb je vedno resna ter huda, vselej enaka. Za mal denar je treba kupiti mnogo. Zato moramo vedno z njimi potarnati nad draginjo. In drugih križev je še toliko, da jih človek ne more vseh našteti.

Skrbečih obrazov so se danes gospodinje sprehajale po zelenjadnem trgu. Mesarjev so se izogibale. Skušnjav se moraš pač izogibati. In tudi zelenjadna juha je dobra, zakaj bi moralo biti vsak dan meso na mizi! Cene mesa so se zopet ustalile. Toda ljudje baje tedaj raje kupujejo vsako blago, ko pričakujejo, da se bo še podražilo. Danes so imeli mesarji tudi precej teletine, ki ni dražja od prvovrstne govedine, od 8 do 12 Din kg. Goveje meso je pa še vedno kg po 5 do 12 Din. Prvovrstna svinjetina je po 20 Din, dobiš jo pa tudi po 16 Din.

Najbolj so se gospodinje zalagale s krompirjem, ki je kot vedno po dinarju. Nekateri se boje, da se bo krompir podražil, kot se pač vedno boje, da se bo kaj podražilo. Menda so začeli govoriti o podražitvi krompirja zato, ker ga prodajajo, odnosno ponujajo na Sv. Petra nasipu na debelo po dinarju. Krompir je dovolj drag in kmetje ga imajo bogate zaloge, zlasti še, ker je zdaj še vendar jesen. Če se je podražil kruh, čeprav je bila letošnja žetev kljub vsemu bogata, še ni rečeno, da se smejo podražiti tudi druga živila. In upajmo, da se ne bo podražilo tudi kislo zelje, saj ga je dan za dnem več na trgu, da ne bomo stradali teh narodnih jedi. Cena se pa ne zniža, menda zato ne, ker poklicni trnovski zeljarji ne popuste ter prodajajo zelje stalno po 4 Din kg in zato tudi kmečkim prodajalcem ni treba znižati cene več kot na 3 Din. Hvalo pa moramo peti Trnovčankam, da je na trgu še vedno toliko lepe endivije. Prodajajo jo po dinarju glavo. Precej je tudi motovilca, merica po dinarju, in južni brat, prekupčevalec, prodaja lepo cvetačo kg po 8 Din. Zaradi peteršiljčka in drugih korenjčkov tudi ne bomo trpeli pomanjkanja.

Jabolk je bilo tudi danes mnogo, ni pa več toliko kostanja, zato so ga prodajali po 3 Din liter, zelo lepega, podobnega goriškemu, pa po 6 Din. Jabolka prodajajo še vedno po starih cenah, po 2 do 4 Din kg, toda zdi se, da so čedalje slabša. Gobarji še niso kapitulirali, danes so prinesli zopet mnogo sivk, ki so jih prodajali po 1.50 Din liter, in nekaj belih in rjavih mavrahov. Ena prodajalka je imela celo nekaj jurčkov, ki jih je prodajala po komadu kakor je naneslo. Gobe rastejo zdaj še samo na jugovzhodu Ljubljane, med Brezovico in Vrhniko. Gospodinje ne kupujejo zelo rade gob, ker jih prištevajo med luksuz, čeprav so poceni. Na Sv. Petra nasipu je bilo danes zelo malo zelja in krompirja. Zelje so prodajali na drobno komad po 1.50 Din, na debelo pa po dinarju.

Dva pijanca.

— Čuj, kaj porečeš ženi, če prideš pozno domov?

— Nič, to opravi že sama.

Žalostna usoda matere trojčkov

Po težkem porodu se ji je ponovno omračil um. - Dobri ljudje, pomagajte nesrečni družini

Trebnje, 22. novembra.

Poročali smo že, da je žena siromašnega kmeta Jeriča iz Studenc pri Trebnjem pretekli potek porodila po močni živčni razdraženosti trojčke in sicer tri deklice, ki so jih takoj naslednjega dne krstili na Ančko, Micko in Cilko. Deklice so zdrave in se v skrbni negi dobrih ljudi normalno razvijajo ob bolni materi, kateri se je pa zdravstveno stanje zelo poslabšalo. Porodnica je po težkem porodu silno oslabela. Porod se je izvršil nenadoma in za domače popolnoma nepričakovano; zato tudi ni bilo pri rokah perila, prave porodniške pomoči itd. V presledku 1 ure in pol so se rodile tri deklice ob najsiromašnejših razmerah in vaščani so le za silo nabrali potrebnega perila za porodnico in za otročiče same. Potem so jih krstili in mala Cilka goduje danes že prvi god, dočim je mati v skrajno težkih razmerah. Sirota je bila že ponovno v umobolnici, ker se ji je omračil um. Kmalu po prihodu iz bolnice na Studencu je postala mati trojčkov in že je kazalo, da ji je ta vesel dogodek vrnil tudi zdravje. Saj je bila deklic kljub revščini zelo vesela. Veseli so jih pa bili tudi domači. Ko je oče po porodu opazil, da se slaboumni ženi vrača zdravje, je vesel, zadovoljen in ponosen povedal, da se bodo kljub revščini že kako preživeli — glavno je, da se je vrnilo ženi zdravje. Ko je pa videl še toliko ljubeznjivost dobrih ljudi, ki so se odzvali naši prošnji za darove te revne družine, je bilo veselje popolno. Že smo mislili, da je prej vedno siromašna družina postala srečna, pa je hotela usoda drugače.

Ravno danes, ko praznuje mala Cilka svoj prvi god, ko prihajajo darovi siromašni materi, bodisi v blagu ali denarju, nas je obiskal oče, in z največjo žalostjo povedal, da ima porodnica silno vročino in da zopet blazni. Po zdravnikovem nasvetu bi jo moral nemudoma prepeljati v bolnico, ker je bolezen posledica težkega poroda, ki se je izvršil brez potrebne pomoči! Zato je prevoz v bolnico nujen. Na drugi strani pa se je nesrečni materi omračil um in tragedija postaja vedno večja. Porodnica nikakor ne mara v bolnico, kriči in hoče na noge. Radi varnosti so ji deklice odvzeli in jih negujejo brez matere, ki se ne zaveda več, da je mati trojčkov. Po vsej verjetnosti bo porodnica prepeljana danes v bolnico in če ozdravi po težki porodni bolezni, bo zapisana še težjemu trpljenju, slaboumnosti, tako da je nesreča neizogibna. Ves obupan je danes hodil nesrečni mož po Trebnjem, kjer je prevzel mnogo darov za svojo družino. Ker se boji, da mu žena popolnoma zblazni, ako jo prepeljejo v bolnico, in ker tudi nesrečna mati sama želi ostati doma v zdravniški negi, naprošamo ponovno vse, ki razumejo gorje bližnjega in vso strahoto takega udarca, da po možnosti darujejo za nesrečno družino v denarju ali blagu. Prispevke sprejema županstvo Trebnje in uredništvo »Slov. Naroda« v Ljubljani. Imena darovalcev bodo objavljena.

Vsa družina kradla

Policija je izsledila na Jaršah družino, ki ima na vesti mnogo tatvin

Ljubljana, 23. novembra.

V mestu je bilo v zadnjih mesecih po stanovanjih izvršenih nebroj manjših tatvin, zlasti so se pa tatovi specializirali na zlatnino in druge dragocenosti. Pred tatinsko sodrgo pa tudi niso bile varne stojnice, kjer so izginjali dežniki, ki so jih slučajni kupci samo za hip prislonili tja, prav rada je pa ta tatinska družba izrabljala gnečo, kjer so bile v nevarnosti zlasti ročne torbice. Že več tednov so prihajala na policijo poročila o drznih tatvinah na Vodnikovem trgu, na pokopališču in po stanovanjih. Končno se je pa le posrečilo družbo malopridnežev izslediti.

Pred dobrim tednom je bila na Jurčičevem trgu v stanovanju nekega uradnika zasačena mladoletna Marija Kamplova, ki je prišla beračit. Ker pa ni bilo nikogar v sobi, je naglo stopila k nočni omarici in jo hotela odpreti. V tem hipu so jo pa zagrabile trde pesti in kmalu je bila izročena stražniku. Prepeljali so jo na policijo in tam zaslišali. Sprva ni hotela ničesar povedati in je zatrjevala, da ni še nikoli kradla, pozneje je pa priznala, da jo je mati pošiljala krast.

V zvezi s tem je napravila policija hišno preiskavo pri rodbini Kampel, stanujoči v Jaršah št. 51. Rezultat preiskave je bil presenetljiv, kajti v hiši so našli celo zalogo ročnih torbic, dežnikov, razne zlatnine in drugih stvari, ki jih je Kamplova družina nakradla. Policija je aretirala mater Ivano, sina Adolfa in hčerko Mihaelo ter mladoletno Marijo. Med zasliševanjem je prišlo na dan, da je pošiljala mati svoje otroke beračit, pri beračenju so pa otroci izrabili vsako priliko za tatvine. Doslej je policija že pojasnila več tatvin. Tako je bila 1. novembra na pokopališču pri Sv. Križu gospe Gjudovi ukradena ročna torbica z zlato zapestno uro v vrednosti 2000 Din. Kuharici Mariji Petkovi je bila ukradena srebrna verižica, ki so jo Kamplovi zaplenili in jo je Petkova spoznala za svojo. Ge. Vavpotičevi iz Zelene jame je bil ukraden dežnik, ki so ga tudi zaplenili, manjka pa še trenchcoat, ki ga pa še niso našli. Najbrž so ga že prodali. Poleg tega je policija zaplenila tri damske dežnike, ki so še vsi skoraj novi, tri nove nikljaste škarje za navijanje las, molitvenik s platnicami iz celuloida, tri ženske ročne torbice, dve steklenici kolinske vode, masivno in tanjšo zlato zapestnico, par zlatih in par srebrnih uhanov, nikljasto in srebrno damsko zapestno uro, nikljasto zapestno moško uro, letošnji koledarček s platnicami iz biserne matice, zlat prstan z rubinom in dvema safirjema, zlato obrobljene naočnike in še več manjših predmetov. Lastniki teh stvari naj se javijo na policiji. Tatinska družba je bila izročena sodišču.

Vlom v blagajno Glavne bratovske skladnice

Blagajno so vlomilci sicer navrtali in odprli, toda razen hranilnih knjižic ni bilo v nji nič

Ljubljana, 23. novembra

Tatvine in vlomi se množe. Tudi menda znamenje časa. Vendar je zadnje čase Ljubljana imela vseeno še precej mir pred svedrovci. Zlasti večjih vlomov ni bilo, če izvzamemo ponesrečen poizkus mladih uzmovičev v Šmalčevi trgovini na Marijinem trgu. Preteklo noč so se pa zopet »proslavili« poklicni svedrovci z večjim vlomom, ki se jim pa ni »rentiral«. Vlomljeno je bilo v blagajno Bratovske skladnice v Dvořakovi ulici 10.

Poslovni prostori Bratovske skladnice so v prvem nadstropju moderne trinadstropne hiše. Pod njimi ima prostore advokatska komora. S stopnišča je vhod naravnost v predsobo poslovnih prostorov. Toda vrata predsobe so bila nepoškodovana, zato je bilo takoj jasno, da vlomilci niso prišli v pisarno skozi nje. Vlom je prva opazila strežnica, ki hodi zjutraj pospravljat pisarno, že ob 6. V drugi sobi, kjer je bila blagajna, je bilo vse zaprašeno in v neredu. Blagajna sistema Wertheim je pa zevala vsa razmesarjena prazna. Bila je nekoliko okrvavljena in ob nji je ležal krvav robec, ki pa menda ni vlomilčev, ker ga je najbrž ukradel. Vlomilec se je pri rezanju blagajniške stene ranil.

Vlomilci so prilomastili v pisarno od dvoriščne strani skozi straniščno okno. Na dvorišče ni težko priti. Med tem dvoriščem in dvoriščem Gospodarske zveze je le nizek opečni zid. Da so pa prilezli v prvo nadstropje, niso potrebovali niti lestve. Hiša ima namreč na dvoriščni strani odprte balkone, tako zvane loggije. Brez vsake težave je vlomilec zlezel v pritlično loggijo, kjer so najbrž svedrovci napravili živo lestvo »ravberlatec«, namreč zlezli so drug drugemu na rame. Do prvega nadstropja je približno 7 m visoko. Brez posebnih težav jih je torej nekaj lahko splezalo v prvo nadstropje, če jih je bilo več. Iz loggije so se zbasali skozi odprto straniščno okno v notranjost, ko je pa bil eden že znotraj, je lahko odklenil balkonska vrata, saj je bil ključ v njih. Na prvi pogled so bili torej na poslu »strokovnjaki« ... Toda ...

Blagajna Bratovske skladnice je bila prazna! Poklicni svedrovci bi to vendar vedeli. Dovolj se govori dan za dnem o težkočah, ki jih preživljajo tudi bolniške blagajne in Bratovske skladnice. Seveda marsikdo ne verjame, da je res tako hudo, zato so tudi ti vlomilci mislili, da je blagajna Bratovske skladnice nabasano polna. Toda v nji so bile samo hranilne knjižice, ki se jih pa danes ljudje celo boje. Teh vrednotnic je bilo za okrog 12 milijonov Din. Toda hranilne knjižice so vse zavarovane ter vinkulirane, da se uzmoviči z njimi ne bodo mogli obogatiti.

Prišli so torej slabi časi tudi za vlomilce. Če bodo vse blagajne tako suhe, se nikomur ni treba bati vlomilcev. Škoda je le na blagajni, če pride v roke takšnih operaterjev. Blagajno Bratovske skladnice so že odpeljali v popravilo najbližjemu ključavničarju, Geyerju v Vošnjakovo ulico. Vlomilcem so seveda že na sledi.

I. produkcija konservatorijskih gojencev

Ljubljana, 23. novembra.

Kako intenzivno se zanima ljubljanska publika za naš glasbeni naraščaj je pokazala včerajšnja I. produkcija gojencev drž. konservatorija. Filharmonična dvorana je bila polna skoro do zadnjega prostora. Nastopali so učenci iz šol profesorjev Ivančiča, (Žižmond Ivan, violina, II. letnik, Veracini-Giga), Janka Ravnika, (Vodušek Valens, klavir, III. l., Martinu; Film en miniature, šest zelo zanimivih, modernih skladb), ravnatelja Hubada (Lapajne Helena, mezzosopran, III. l., Brahms: Če se ti lice nasmeje, Pavčič: Ženjica, Hildach: Pomlad, ter Perdan Jeanetta, sopran, VI. l., Pavčič: Uspavanka št. 2, Pavčič: Pastirica in Mayerbeer: Arija paža iz opere Hugenoti), Rupla, (Pianecki Zoran, violina, IV. l., Vivaldi-Nachez: Koncert v a-molu, trije stavki), Foedranspergove, (Petrovčič Tone, bariton, IV. l., Puccini: arija Collina iz opere La Bohéme, Verdi: kavatina Silva iz opere Ernani ter Beethoven: Arija Rocca iz opere Fidelio), Šmalc-Švajgarjeve (Mucha Božena, klavir, IV. l., Beethoven: 32 variacij) in končno gojenec iz šole Jana Šlajsa (Pfeifer Leon, violina, IV vis. šole, J. S. Baer: Andante iz II. sonate, J. S. Baer: Preludij iz III. suite).

Klavirsko spremljanje so oskrbeli istotako konservatorijski gojenci: Šaplja Božena, Krmpotič Ivan in Gallatia Reinhold. Nastopivši mladi ljudje so pokazali mnogo nadarjenosti in umetniškega duha ter v polni meri opravičujejo nade, ki jih na nje stavijo svojci in šola. Po drugi strani pa se je tudi ob tej priliki prepričala javnost, da učitelji konservatorija vrše več kot le samo svojo dolžnost in da jim gre za njihovo plodno pedagoško delo največje priznanje, pred vsemi drugimi pa zlasti ravnatelju Hubadu za umno in smotreno vodstvo našega najvišjega glasbenega zavoda. — č.

Beležnica

KOLEDAR

Danes: Sreda 23. novembra, katoličani: Klemen, Ravijola, pravoslavni 10. novembra.

DANAŠNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Zasanjane ustne.
Kino Ideal: Tri dni ljubezni.
Kino Dvor: V senci harema.
Sadjarsko in vrtnarsko društvo: predavanje g. ravnatelja Lapa ob pol 19. v predavalnici mineraloškega instituta na univerzi.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Leustek, Resljeva cesta 1, Bohinec, Rimska cesta 24 in dr. Kmet, Dunajska cesta 41.

Narodno gledališče

DRAMA

Začetek ob 20.

Sreda, 23.: Marij. Red Sreda.
Četrtek, 24.: Zločin in kazen. Red B.
Petek, 25.: zaprto.

*

Drevi ob 20. uri ponovi ljubljanska drama Pagnolovo igro Marij v običajni zasedbi za red Sreda. Prvotno je bila javljena drama Strast pod bresti, ki pa je iz tehničnih razlogov danes neizvedljiva.

Zločin in kazen. Dramatizacija znamenitega romana, ki ga je napisal slavni ruski pisatelj Dostojevski, se ponovno vprizori v naši drami v četrtek 24. t. m. za red B.

Merežkovskega Carjevič Aleksej v ljubljanski drami. Začetkom decembra bo premijera znamenitega dela Carjevič Aleksej, ki ga je za oder priredil po svojem romanu sam pisatelj, slavni ruski filozof in historik A. Merežkovskij. S tem delom pride ta pisatelj prvič na slovenski oder. Tragedija prikazuje z vso tajno močjo velikega mojstra, glasovito poglavje ruske zgodovine, proces carja Petra Velikega proti svojemu sinu Alekseju. Carjevič je bil osumljen zarotništva in obsojen na smrt, toda še pred izvršitvijo obsodbe je na nepojasnjen način umrl. Režijo ima Ciril Debevec.

OPERA

Začetek ob 20.

Sreda, 23.: Manon. Red D.
Četrtek, 24.: Zaljubljen v tri oranže. Red A.
Petek, 25.: zaprto.
Sobota, 26.: Mala Floramye. Izven. Znižane cene.

*

Mala Floramye, priljubljena opereta splitskega skladatelja Tijardovića se ponovi v soboto 26. t. m. kot ljudska predstava po znižanih opernih cenah.

Iz Kamnika

— **Društveno življenje,** ki je dozdaj v glavnem počivalo, obeta biti v prvi polovici decembra jako živahno, saj imamo na programu kar 6 ali celo 7 prireditev. Sokol nam pripravlja za praznik uedinjenja telovadno akademijo, 3. decembra vprizore v Kamniškem domu veseloigro »Skok v zakonski jarem«, 5. dec. so običajni Miklavževi večeri, 8. ali pa 10. dec. pride na program v Čitalnici komedija »Revna ko cerkvena miš«, teden dni pozneje pa bodo igrali kamniški sportniki burko »Robert in Bertram«. Seveda se bo tudi naš kino potrudil, da nam pokaže vrsto dobrih filmov. Vnema, s katero so se društva takoj v začetku sezone lotila vprizarjanja iger, je sicer vse hvale vredna, vendar pa je vprašanje, če bo naše občinstvo vzdržalo tako koncentriran napad na svoje žepe, ker ima poleg vsega dovolj skrbi, kako bo zadostilo najosnovnejšim zahtevam, ki jih stavlja nanje tradicija Miklavževega večera in veselih božičnih praznikov.

— **Proračun** mestne občine in ubožnega sklada za l. 1933 je sestavljen in je občanom razpoložen na vpogled v občinski pisarni.

Z Jesenic

— Usmiljena srca so se strnila in sestavil se je odbor, ki bo tudi letos obdaroval najsiromašnejšo deco z obleko in obuvalom povodom prireditve božičnice. Predsednica odbora je nadinž. soproga ga. Albina Šaplja, podpredsednica trg. soproga ga. Elizabeta Sitar, blagajničarka ga. Marija Rostohar, tajnica gdč. Schrott Marija, potem pa še znana dobrotnica Metka Vidmarjeva, Poženel Alojzij, Rihard Mežik, Ažman Konrad, Potrato Fani, Ema in Leo Pibrovec, Perčič Anton in 25 učiteljic in učiteljev. V vzvišenem namenu bodo pobiralci trkali na vaša vrata. Odprite srce in roke in utirajte solze.

Iz Celja

—c **Poroka.** Dne 20. t. m. se je poročil na Teharju pri Celju g. Marjan Lavrič, poslovodja tvrdke R. Stermecki v Celju z gdč. Marijo Žohrovo, posestnico in gostilničarko na Teharju. Mlademu paru iskreno čestitamo!

—c **Železniški upokojenci** v območju postaje v Celju morajo oddati rumene legitimacije v svrho podaljšanja za leto 1933. najkasneje do 7. decembra pri postajni blagajni v Celju. Podrobnosti so razvidne iz razglasov na kolodvoru.

—c **Letni kramarski in živinski sejem,** znan pod imenom Andrejev sejem, se bo vršil v sredo 30. t. m. Ta dan bo odpadel običajni svinjski sejem.

Radioprogram

Četrtek, 24. novembra.

12.15: Radio kvartet; 12.45: Dnevne vesti; 13: Čas, Radio kvartet, borza; 17.30: Salonski kvintet; 18.30: Italijanščina(dr. Leben); 19: Poskusi umetnega razvoja iz cikla »Čuda in tajne življenja« (prof. Pengov); 19.30: Pogovor s poslušalci (profesor Kuret); 20: Prenos cerkvenega koncerta iz cerkve sv. Petra v Ljubljani. Orgelske točke izvaja prof. Tomc, poje šentpeterski cerkveni zbor; 22: Čas, poročila, plošče; 22.30: Napoved programa za naslednji dan.

Dnevne vesti

— **Praktični učiteljski izpiti v Ljubljani v novembrskem roku.** Za položitev praktičnega učiteljskega izpita pred izpitno komisijo na drž. učiteljski šoli v Ljubljani, kateri je predsedoval ravnatelj zavoda g. Marolt Nande, se je oglasilo 20 kandidatk in 25 kandidatov. Izpiti so se polagali od 7. do 19. novembra t. l. s sledečim uspehom: z odličnim uspehom: Miheličč Vladimir, učitelj v Šmarjeti; s prav dobrim uspehom: Ambrožič Vladislav, učitelj v Stični; Banko Marija, učiteljica v Koroški Beli; Čeh Ana, učiteljica v Sostrem; Golob Marija s. Norberta, učiteljica Marjanišča v Ljubljani; Kezele Ljudmila, učiteljica v Dvoru; Kimovec Franc, učitelj v Smuki; Merčun Ciril, učitelj v Pečah; Pavlin Franc, učitelj v Mošnjah; Pučko Frančiška s. Skolastika, učiteljica Lichtenturnovega zavoda v Ljubljani; Škodlar-Volarič Ivanka, učiteljica v Dobrepoljah. Torelli Janko, učitelj pripravnik v Ljubljani; Vittori Gabriela s. Berta, učiteljica zasebne šole v Kočevju; Zadek Bogomir, učitelj v Vrhovem; Žumer Anton, učitelj v Žužemberku; z dobrim uspehom: Ahačič Ludvik, učitelj na Trati; Amon Viktorija, učiteljica v Suhoru; Dacar Melhior, učitelj v Poljanah; Demšar-Vidnjevič Zlatka, učiteljica v Radatovičih; Dagarin Antonija s. Serafina, učiteljica na uršulinski šoli v Škofji Loki; Flajs Franc, učitelj v Gorjušah; Hafner Pavlina, učiteljica v Dovjem; Jenko Mihaela, učiteljica v Zagorju; Jurajevčič Ljubica, učiteljica v Semiču; Keržin Štefan, učitelj v Sodražici; Knol Janez, učitelj v Fara vasi; Mikulič Anton, učitelj v Globokem; Prinčič Stanislav, učitelj na Čatežu; Pucelj Frančiška, učiteljica v Radečah; Sartori Milan, učitelj v Dol. Logatcu; Slana Marija, učiteljica v Hrastniku; Smrdelj Frančiška, učiteljica v Fara vasi. Šinigoj Boris, učitelj v Sv. Križu; Taufer Venceslav, učitelj v Litiji; Urbančič Branko, učitelj v Ribnici; Vrbič Tekla, učiteljica v Sodražici in Zakrajšek Milan ,učitelj v Šmartnem. Reprobiranih 6 kandidatov in 2 kandidatki.

— **Proslava kumanovske zmage na Vrhniki.** Čeprav je bil včeraj delavnik, vendar je bila snoči ob 20. prostorna telovadnica v šoli nabito polna, da v njej niso našli več prostora zamudniki in so morali odlično predavanje o zmagoviti kumanovski bitki in njenem pomenu poslušati pred vrati. Odkar je upravnik šole in starosta Sokola g. **Završnik,** so v šolski telovadnici, ki je obenem tudi telovadnica Sokola, redna predavanja, kjer predvsem agilni g. Završnik kot pravi narodni vzgojitelj budi državno in sokolsko zavest in dviga narod v moralnem oziru ter mu širi obzorje. Snoči je kot gost predaval tudi po deželi popularni nacionalni delavec, ordonančni oficir komandanta dravske divizije, kapetan I. kl. g. **Živojin Stanojević,** ki je snov vsestransko obdelal z vojaškega in zgodovinskega ter nacionalnega stališča ter s svojimi zanosnimi besedami zbudil največje navdušenje, da odobravanja in vzklikanja kralju in državi ni hotelo biti kraja. Ko se je sugestivnemu predavatelju zahvalil s prisrčnimi besedami starosta g. Završnik, je v nacionalnem duhu utrjeno občinstvo še dolgo ostalo med prepevanjem v razgovoru o lepi bodočnosti Jugoslavije.

— **Važna anketa.** Socialni odsek pri banovinskem odboru JRKD je sklical za nedeljo 27. t. m. ob 10. dopoldne v Ljubljani anketo z dnevnim redom: Referati in debate o zaščiti stanovanjskih najemnin, o krizi delavskega socialnega zavarovanja, o pokojninskem zavarovanju nameščencev in o podporni akciji za brezposelne. Na anketo so vabljeni socialni referentje vseh sreskih organizacij JRKD v dravski banovini, vsi ostali vidnejši socialni delavci v stranki, generalni tajnik JRKD minister dr. Albert Kramer, dalje minister za socialno politiko in narodno zdravje g. Ivan Pucelj, ban dravske banovine g. dr. Drago Marušič, podban dr. Pirkmajer, župan dr. Dinko Puc ter nekateri referentje banske uprave. Namen ankete je, da opredeli stranka v dravski banovini svoje stališče v vseh navedenih vprašanjih. Banovinsko tajništvo JRKD.

— **Natečaj za uradniške pripravnike.** Narodna banka razpisuje natečaj za 10 uradniških pripravnikov. Prošnje je treba vložiti do 15. decembra. Podrobnosti natečaja so razvidne iz »Službenih Novin« št. 271, z dne 21. t. m.

— **52 lekarn v Beogradu.** V Beogradu so oblasti dovolile otvoritev nove lekarne, ki je že 52.

— **Tovarna konzerv na otoku Krku.** V Baški na otoku Krku zgradi tovarna konzerv Kulpin iz Novega Sada novo tovarno konzerv, ki bo velikega gospodarskega pomena za ves otok.

— **»Zbori«. Revija nove zborovske glasbe.** VIII. letnik, št. V. Ureja Zorko Prelovec, upravlja Joško Jamnik, izdaja in zalaga pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« v Ljubljani. Vsebina glasbenega dela. Z. Prelovec »Pozdrav« (mešani zbor), P. Jereb »Pričakovanje«, E. Adamič »Fantje že vriskajo«, F. Juvanc »Spomin na zimski večer« (moški četverospev), A. Jobst »Spominčice« (moški zbor), V. Vodopivec »Žalost« (samospev za tenor s klavirjem). — Vsebina književnega dela. E. Adamič »Janko Barle« (po 60letnici rojstva). Dve lirični pesmi pok. Milana Puglja »Nad mojim grobom« in »Jesenska«. Z. Prelovec »Par besed o slovenski narodni pesmi« (izvleček iz predavanja v radiu). Novosti. Zgodovina »Lire« Koncerti. Razno. Iz uredništva in upravništva. Številka je po glasbeni vsebini in po zanimivem čtivu jako pestra in list moremo z največjim veseljem v naročbo priporočati vsem pevskim društvom, vsem, ki se zanimajo za glasbo, zlasti pa vsem pevcem in pevkam. Naročnina na »Zbore« stane za vse leto le 50 Din. Zadnji zvezek letošnjega letnika izide tik pred božičnimi prazniki Kdor še ni poravnal naročnine naj to čimprej stori, drugi naj se pa na list naroče! Uprava »Zborov«, pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«.

—ij **Najmodernejši brivski in damski salon v palači Grafike se priporoča.** 105-T

— **Jeseniške tovarne v filmu.** Včeraj je pokazal »Svetloton« v Zagrebu film o delu v tovarnah Kranjske industrijske družbe na Jesenicah. Film je sestavljen iz dveh delov, dolgih 450 m. Zagrebški listi pišejo, da je fotografsko izredno posrečen, učinkovit, napet in poučen. Človek bi mislil, da je v tovarni sami, kjer gre od stroja do stroja, tako lepo se vse vidi in sliši. Drugi krajši film pa kaže delo v tovarni radiatorjev Westen v Celju.

— **Zagrebški peki toženi.** Zagrebško tržno nadzorstvo je ovadilo vse peke, ki so kruh podražili. Ovadbo utemeljuje s tem, da se moka zadnje čase ni podražila in da se je v Vojvodini kruh celo pocenil. Tudi v Zagrebu bi se moral kruh poceniti, ne pa podražiti.

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo oblačno in nestanovitno vreme. Včeraj je bilo skoraj po vseh krajih naše države deževno. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 15, v Sarajevu 14, v Beogradu 11, v Ljubljani in Skopju 9, v Zagrebu 7, v Mariboru 6 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 759.9, temperatura je znašala 4 stopinje.

— **Dve nesreči.** Poženel Franc, hlapec, rojen leta 1884. v Toplicah pri Zagorju, je doma pri delu padel in si zlomil desno nogo. — Frančiška Kepic, 20letna šivilja iz Dragomirja pri Kamniku, je našla patrono, v katero je toliko časa drezala, da je eksplodirala in ji znatno poškodovala desno roko.

— **Ne baronica, temveč baron deložiran.** Včeraj smo poročali, da je bila v Zagrebu deložirana baronica Irma Turkovič. Baronica pa to vest zavrača in pravi, da je bil deložiran njen mož Velimir Turkovič in sicer na zahtevo njegove matere.

— **Otroške nogavice,** rokavice, majice, oblekce in čepice ima najceneje tvrdka **Miloš Karničnik, Stari trg 8.**

— **Foto-sport** zadovolji vsakogar s kamero, kupljeno pri **Fr. P. Zajec,** optik Ljubljana, Stari trg 9. Cenik: brezplačno.

Pri revmatizmu v glavi, ledjih, plečih, živčnih bolečinah v kolkih, usedu (Hexenschuss) se uporablja naravna **»Franz Josefova« voda** z velikim pridom pri vsakdanjem izpiranju prebavnega kanala. Univerzitetne klinike izpričujejo, da je **»Franz Josefova« grenčica** posebno v srednjih letih in starostni dobi izborno čistilno sredstvo za želodec in črevo. **»Franz Josefova« voda** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Iz Ljubljane

—lj **Priprave za novinarski koncert** so pri kraju, zanimanje zanj je že zdaj veliko in javnost moramo opozoriti, da bodo vstopnice v predprodaji od ponedeljka in da bo najbolje preskrbeti si jih že v predprodaji, ker jih je doslej še vsako leto zmanjkalo. Poleg koncerta, ki bo letos še posebno zanimiv, bo nudila novinarska prireditev 1. decembra mnogo užitka tudi v družabnem pogledu. Da ob zvokih priznanega orkestra »Sloge« ne bomo žejni in lačni, poskrbe naše renomirane tvrdke, vinska veletrgovina g. J. Levaniča iz Šiške, Meinl, slaščičarna Novotny in g. J. Javornik, ki ima v Wolfovi ulici znano prodajalno mesa in delikates. Te tvrdke so rade volje prevzele skrb za bifeje, ki bodo polni vsega najboljšega tako, da ne bomo prav ničesar pogrešali.

—lj **Trnovski dom.** Jahalnico v Trnovem ob nekdanji takoimenovani Nušakovi vojašnici, ki jo je mestna občina že pred leti preuredila za stanovanja, je končno poleg Šentpeterske vojašnice mestna občina pred kratkim tudi že prevzela od vojaške uprave v svojo popolno last. Ker se je pa izkazalo, da poslopje ni posebno pripravno za preureditev v stanovanja, ki jih je pa mestna občina sicer preskrbela že silno mnogo z zidanjem stanovanjskih niš in celih stanovanjskih kolonij ter s prezidavo raznih poslopij, na drugi strani pa tudi s posojili za postavitev barak, se je sedaj mestna občina odločila, da priskoči na pomoč raznim organizacijam tega okraja, ki se zaradi pomanjkanja primernih prostorov in zaradi predrage najemnine ne morejo tako razvijati, kakor bi bilo želeti. Zato mestna občina namerava jahalnico z malimi stroški prirediti v društven dom, kjer bodo dobila svoje prostore razna kulturna društva, ki delujejo v Trnovem, Krakovem in tudi na šentjakobski strani, zlasti pa naj dobi tu svoj dom Sokol. V ta namen bo najprej določena komisija, ki bo pregledala, kako je jahalnico mogoče najpraktičnejše predelati, nato pa gotovo v kratkem dobimo za ta okraj potreben društven dom, seveda, če ne bo adaptacija združena s prevelikimi stroški.

—lj **Slabo vreme je zopet ustavilo dela** na prostem. Včeraj so morali zopet spustiti vodo skozi zaprt del Ljubljanice ter prenehati z delom v strugi. Slabo vreme je že prej zelo zadržalo regulacijska dela in morali bi precej hiteti, da bi končali delo v glavnem pred zimo. Tako se bo pa še bolj zavleklo. Voda jim tudi nanosi vselej, če je zapornica odprta delj časa, debel sloj blata, ki ga morajo izvoziti na račun poglabljanja struge. Zaradi dežja so zelo narasli tudi Ljubljaničini pritoki, zato najbrž ne bodo mogli tako kmalu zopet zapreti Ljubljanice. — V soboto so asfaltirati trotoar v Prešernovi ulici. Asfalt so mešali ter kuhali z motorjem, ki se jim je pa pokvaril, da v ponedeljek niso mogli nadaljevati dela, včeraj je pa zopet počivalo zaradi dežja.

—lj **Trnovčani dobe lep park** ob cerkvi. Trnovčani se ne morejo pritoževati, da jih zapostavljajo. Zadnja leta so dobili kar tri železobetonske mostove, izmed katerih je treba prištevati onega pred cerkvijo med arhitektonsko umetnino. Ob tako lepem mestu je pa treba primerno urediti tudi okolico. Ob začetku Kolezijske ulice pri mostu je bila doslej trnovska gmajna, ki je bila izrabljena le ko so Trnovčani kurili kres v Gradaščici. Včasih je tam igrala godba ob žegnanjih. Zdaj bo pa ta trikot med Gradaščico in cesto spremenjen v majhen park, obzidan z nizko kamnito ograjo, podobno oni pri parku pred Glasbeno Matico. Sredi parka bo poglobitev v obliki elipse, približno 60 cm globlje pod vrtički, ki jo bodo obkrožili. To bo nekakšna senčnica, ki jo bodo ljudje radi obiskovali zlasti poleti. En kostanj so podrli, drugi bo pa metal senco na mirno počivališče. Spomladi se bodo Trnovčani lahko že veselili majhnega parka, pozneje bo pa postopno urejena vsa okolica. Najnujnejša je regulacija Emonske ceste, predvsem omiljenje klanca med mostom in Mirjem.

Specialist za kirurgijo

Dr. Černič Mirko

šef kirurgičnega odd. drž. bolnice ordinira od 14. do 16. ure (razven nedelj in praznikov) v LJUBLJANI, Knafljeva ulica 10/II. — Tel. 29-42.

Zdravilni aparati: višinsko sonce, diatermija, tonisator, žarnica »Hala«, enterocleaner, »Radium-emanator«

—lj **Malo pristanišče** namerava napraviti Kajak-klub in je zato mestno občino naprosil, naj mu da v najem parcelo nasproti mestnega kopališča na Ljubljanici. To pristanišče pa najbrž ne bo potrebno, saj je zadnjič naš list poročal, da mestna občina tam, kjer je bilo nekdaj vojaško kopališče in je še sedaj lep nasad divjih kostanjev, sama zgradi pristanišče za sportne čolne. Na regulirani Ljubljanici se bo veslaški sport gotovo naglo razvil in Ljubljanica bo tudi v mestu oživela, zato je pa potrebno tudi stopnišče ob Gerberjevi hiši k vodi, kjer bodo gostje veslačev lahko stopali v čolne ali se pa z izletov vračali po vodi prav v sredino mesta. Na Bregu, zlasti pa dalje na nabrežjih od Čevljarskega mosta pa do Marijinega trga, se bo gotovo razvila tudi najživahnejša in najlepša promenada, sedaj se pa ljudje teh tako pripravnih in slikovitih bližnjic celo ogibljejo, ker se jih še niso navadili.

—lj **Stanovanja v novi carinarnici** so že naseljena in carinarnica je Drž. hipotekarni banki za kaldrminski fond že nakazala 13.440 Din mesečne najemnine za 24 stanovanj. Kakor iz te vsote vidimo, tudi carinarji že stanujejo poceni, kar bo vsaj malo vplivalo tudi na pretirane najemnine.

—lj **Novo stanovanjsko kolonijo je sklenila za svoje člane zgraditi Zveza vojnih dobrovoljcev,** ki prosi mestno občino za odstop potrebnega stavbišča na nekdaj Petercovem svetu ob Dunajski cesti. Čim več bo stanovanj, tem cenejša bodo.

— **Poziv Kolašicam.** Kruta usoda je zopet posegla v vrste »Kola jugoslovenskih sester«. Umrla je dolgoletna članica in bivša odbornica, gospa Marija **Kokalj-Trškan.** Odbor poziva sestre odbornice, da se udeleže polnoštevilno pogreba blage pokojnice, ki bo v četrtek ob ½15. uri iz hiše žalosti Gradišče 11. Društvo ji ohrani blag spomin.

—lj **»Zapadna fronta 1918«.** Eno najlepših filmskih del, Pabstov zvočni film »Štirje infanteristi«, ki nam kaže vojno in njene grozote, bo predvajala ZKD od petka v Elitnem kinu Matici. Brez vsakega olepšavanja vidimo v tem filmu vse muke in trpljenje vojakov na fronti in prebivalcev zaledja. Zunaj na bojnem polju padajo žrtve v hekatombah, ljudje padajo ranjeni, izmučeni, krvave najboljši sinovi domovine. Pošastni ples vojne vihre je v tem filmu razgaljen do mozga. V zaledju pa zavlada pomanjkanje, lakota in beda. Strašen je vtis, ki ga napravi ta film na slehernega gledalca in le ljudje s trdnimi živci si lahko ogledajo to filmsko delo, ki je izdelano mnogo učinkovitejše od filma »Na zapadu nič novega«, ki je bil pri nas zabranjen. Predstave bodo v petek in soboto ob 14.15., v nedeljo pa ob 11.

—lj **Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«.** Drevi vaja mešanega zbora. Smo pred nastopi. Pridite vsi! Pevovodja.

—lj **Radiokoncert ge. Štefanije Frankovske-Vukove.** Drevi ob 21. uri nastopi v radiu znana koncertna pevka ga. Štefanija Frankovska-Vukova Zapela bo skladbe Bembergove, Mayer - Stolzenaujeve, Masseneta, Rubinsteina in koloraturne Straussove Pomladne zvoke. Na violino jo bo spremljala konservatoristka gdč. Roza Lubec, pri klavirju pa konserv. g. Reinhold Gallatia. 628-n

—lj **Sokol I., Tabor,** poziva članstvo, da se v kar največjem številu udeleži pogreba svoje vzorne članice sestre Marije Kokaljeve. Pokojnica je bila prva predsednica ženskega krožka Sokola I., nadvse delavna in požrtvovalna, do visoke svoje starosti vzor vsem sestram. Pogreb pokojne sestre se bo vršil v četrtek 24. t. m. ob pol 3. uri popoldne iz hiše žalosti Gradišče št. 11. Članstvo se zbere ob četrt na 3 pred dramskim gledališčem, društveno odposlanstvo v kroju s praporom, ostali v civilu z znakom. Uprava Sokola I.

—lj **Angleško - jugoslovensko društvo** vabi na današnji redni tedenski sestanek ob 20. uri v Kongresni kavarni poleg kina Matice.

—lj **Pri poslu zasačen tat.** V Šolskem drevoredu je hotel izrabiti gnečo pred trgovino s čevlji neznan moški in naglo snel par čevljev. Trgovec ga je pa opazil, tekel je za bežečim tatom, ga ujel in izročil stražniku. Na policiji so ugotovili, da gre za 35letnega Štefana Zubčiča, ki ga zasleduje sodišče zaradi tatvin, poleg tega pa tudi zaradi poneverbe 900 Din. Zubčič je namreč pri trgovcu Vrečku v Trnovem jemal na račun blago in ostal dolžan 900 Din. Izročili so ga sodišču.

—lj **Iz policijske kronike.** Na policiji je prijavil posestnik Ludvik Roškar, stanujoč v Florjanski ulici št. 13, da je 19. t. m. posodil Ludviku B. kolo, da pa se ta še ni vrnil. Najbrž jo je B. popihal v Italijo, ali pa v Francijo, kajti že popreje je govoril, da bo zapustil Jugoslavijo. Policija je tudi aretirala Antona L., ki je osumljen tatvine 200 Din, na sebi je pa imel tudi suknjo, ki najbrž ni njegova. V svetokriškem okraju so bili prijeti trije delavci, ki so prodajali cigarete in tobak. Vse kaže, da bodo najbrž identični z vlomilci, ki so v noči od nedelje na ponedeljek vlomili v trafiko v Domžalah in odnesli večjo množino cigaret. Uvedena je bila preiskava.

ZVOČNI KINO ,SOKOLSKI DOM' V ŠIŠKI (za mitnico)
Telefon 33-87.

Samo še danes ob 18. in 20. uri ter jutri ob 20. uri nepozaben »Ufa« zvočni film s Käthe v. Nagy v naslovni vlogi:

MOJA ŽENA HOHŠTAPLERICA

Lilian Harvey in Willy Fritsch

Pride! Pride!

»KONGRES PLEŠE«

Preden odideš iz Ljubljane

Zdaj se mora kmet umiti celo če hoče iz mesta zopet domov

Ljubljana, 23. novembra.

Tudi zapustiti Ljubljano je izredno težko. Ne le zato, ker je pri nas tako imenitno, da je ta imenitnost prešla malo da ne že v pregovor, temveč tudi zato, ker imamo v Ljubljani tako čudne muhe. S temi muhami se namreč kmetje nikakor ne morejo sprijazniti. Pravijo, da je zdaj že tako hudo na svetu, da bodo morali plačevati mitnico tudi, če bodo hoteli iz mesta domov.

Da, s kmeti so bili vedno vražji križi. Vedno so se puntali in delali sive lase žlahtni gospodi. Že nekaj časa pa trpe zaradi njih najbolj mitničarji. Kmet in mitničar se res ne bosta mogla nikdar sprijazniti. Vedno je bilo tako in bo, da je kmet smatral za nekakšno dobro delo, če je lahko vtihotapil v mesto vsaj literček »šnopsa«. Nikdar se mu ni zdel greh skriti n. pr. steklenico »blagoslovljenega olja« v vrečo med krompir; sicer pa vedo te stvari najbolje mitničarji. Toda nikar ne mislite, da so kmetje še zdaj tako pregrešni. Dobro se zavedajo svojih dolžnosti in kot radi plačujejo vse mogoče davke, tako se tudi vdani v voljo božjo ustavljajo na mitnicah ter čakajo, da jim neizprosni mitničarji pretipljejo vreče in jih »obsodijo« na plačilo mitnine.

Zdaj je postala stvar vseeno preresna. Ne, tega kmetje ne bodo mogli nikdar razumeti. Če bi na mitnici zahtevali, da se morajo umiti, preden vstopijo v mesto, bi človek že razumel, zakaj je potrebno to očiščenje. Saj greš vendar pred gospodo ter moraš stopiti pred njo zlikan, čist, umit in sfriziran, da ji ne smrdiš po gnoju ali kislem zelju. Kajti gospoda je gospoda in kmetom je še kar v krvi tisto čudno spoštovanje pred gospodo, ki se je vgnezdilo v nje njega dni, ko so trkali pri grajski gospodi za milost in se umivali po grajskih dvoriščih, preden so stopili pred mogočnega in milostljivega gospoda. Da se pa moraš umiti, preden odideš iz mesta, nak, tega pa ne!

Pa jim dopoveduješ, da je Ljubljano napadla nekakšna egiptovska kuga, ki se ji pravi parkljevka ali tako nekako. Živina je obolela na nekakšni nalezljivi bolezni v Ljubljani, zato je treba paziti, da kmetje ne zaneso bolezni na deželo. Umij se torej, preden odideš iz Ljubljane! Kmetje se pa čudijo in čudijo, češ, ali so obolele na kugi tiste kravice, ki se sprehajajo po posteljah, saj, kje pa imajo meščani živino! In mlekarice pravijo, da vozijo mleko imenitnim gospem, ki stanujejo v prekrasnih palačah, kjer ni duha ne sluha po kakšnem hlevu. Od koga bi torej nalezle bolezen?!

Ustavili so očanca na mitnici, ko je »fural« proti domu.

— Kuga zlomka? Saj grem dam! Mitnica s'm vam pa že plaču!

— Nikar se ne kregajte, očka, samo roke si umijte!

— Takuuu? Kuga pa mislite, da sem šlatu? Čiste imam kot gospodična.

Toda gospodi se ne smeš zameriti, saj še vedno ni dobro črešenj zobati z njo. Očanec je pomočil konec prstov v tisto čudno vodo, ki je tako vražje mrzla.

— Zdaj pa še čevlje!

— Čevlje si naj močim, ki sem jih davi namazu z mastjo? Kaj takšnega pa še nisem doživu in sem že 65 let star! — Sam zase je pa zagodrnjal: — Ti se umij, pokura namalana! Jest sem se že ob 4.

Toda, kaj bi se čudili kmetom, če ne razumejo tega, saj so pri nas nekateri celo pisali o tej zadevi tako, kot da so sami oboleli na parkljevki in kot da si niso desinfecirali svetih peres.

Iz Novega mesta

— **Sejmarje opozarjamo,** da zaradi slinavke in parkljevke novomeški srez ni preklican ter se bo v redu in nemoteno vršil prihodnji torek 29. t. m. v Novem mestu adventni ali Miklavžev semenj.

— **Vreme** imamo vsak dan drugo. Včeraj povsem severno, je danes čisto južno. Dežuje. Pri tem pa cvete v podgorskih šumah in doli ob Krki pri Otočcu blagodišeči volčin. Nima sicer tako lepe barve in ne tako opojnega duha, je pa vejica v polnem cvetju.

— **Zgodaj je pričela.** Neka novomeška gospa je šla na kandijski kolodvor po oglje. Gorjanska parna žaga ima tam veliko skladišče oglja. S seboj je vzela desetletno deklico, ki naj bi ji pomagala pri odnašanju. Stopili sta k blagajni in gospa je oglje plačala. Denar je ležal na mizi in v neopaženem trenutku ga je deklica baje vzela ter se potem neopaženo hitro odstranila, češ, da gre na stranišče.

— **Zima grozi.** Med številnimi pustimi novembrskimi dnevi se nam porajajo tudi krasni sončni, da je vse zlato naokoli. Ljudje grabijo listje, spravljajo drva in to je tudi potrebno, ker pri vsem soncu je mrzlo, da gre kar do kosti. Vse pa si želi takega vremena vsaj do novega leta.

— **Ob Krki** nastajajo novi vrtovi. V Kandiji sta obrežna posestnika gg. mehanik Lozje Škedelj in pek Lojze Vovk navozila ob svoji hiši, ki sta tik ob Krki in deloma še celo nad njo, na tucate voz kamenja in prsti, odrinila sta tok reke za nekaj metrov in pridobila s tem lepe koščke zemlje. Prav je tako, da se tudi nekam podcenjevana spodnja Kandija lepša, saj je razgled nanjo iz visokega mostu izvrsten in nasadi ob reki bodo le povečali lepoto kraja.

Iz Škofje Loke

— **Nova grobova.** Po daljšem trpljenju je preminula v soboto ponoči na Poljanski cesti posestnica Marija Božnarjeva, ki jo je stria jetika v 43. letu starosti. Bila je doma z Grahovega, kjer je pred leti prodala kmetijo in se za stalno naselila v Škofji Loki. Bila je dobra, skrbna, blaga žena. Hudo jo je prizadela smrt njenega moža pred dvemi leti. Pokopali so jo včeraj. — Minuli teden je pobrala srčna kap Valentina Vidmarja iz Binklja. Pokojni je bil šele 46 let star in je preživel dalje časa v Ameriki. Vidmarja je doletela smrt v sobi, kjer mu je postalo naenkrat slabo. Ker je bila soba zaklenjena, so morali domači vdreti skozi vrata. Toda vsaka pomoč je bila izključena, ker je nastopila smrt v najkrajšem času. Prikupnega pokojnika, ki zapušča ženo z dvema otročičema, je spremilo na zadnji poti izredno mnogo prijateljev in znancev.

— **Štiridnevno šolsko slavje.** Ob priliki otvoritve in blagoslovitve nove šolske zgradbe se prične v soboto štiridnevna šolska svečanost. V soboto popoldne bo brezplačna šolska akademija za šolarje. Naslednjega dne se akademija ponovi za širšo javnost. V ponedeljek zvečer priredi mladina obhod po mestu s sodelovanjem gasilske godbe, v torek dopoldne pa bo šola slovesno otvorjena in blagoslovljena. Šolska mladina bo tudi skromno pogoščena.

— **Obisk davčni upravi.** Škofjeloško davčno upravo je posetil te dni pomočnik finančnega direktorja g. Sedlar. Ogledal si je tudi mesto.

— **Novo priznanje.** Poročali smo že, da ima letos Škofja Loka več članov Vodnikove družbe kot lani. G. J. Humer pa zasluži novo priznanje. Po njegovi zaslugi dobi naše mesto prvo letošnje knjige. G. poverjenik je namreč v upravnem in plačilnem pogledu prav priden, prvi med poverjeniki v naši ožji domovini. Vsa čast redu in točnosti!

— **Sumljiva trojica.** V petek so se potikali po Škofji Loki trije uniformiranci, o katerih si nismo bili na jasnem, kaj prav za prav v mestu iščejo. Neznanci so slednjič naročili avto in se odpeljali proti Žirem. Med tem so bili o tujcih obveščeni čuvarji postave, ki so jih skušali zajeti, pa brez uspeha. O moških so zatrjevali, da so zagrešili kazniva dejanja in sodijo, da so si poiskali zavetja onstran meje.

— **Nevaren padec z voza.** Mesar Vladko Krek je imel v soboto hudo smolo. V zapravljivčck je vpregel svojega konjička in sedel na voz. V tem se je nenadoma konj splašil in gospodar je ko pšica odletel z voza preko brun in hlodov in ograje na tla. Obležal je v nezavesti. K sreči padec ni bil tako hud, kakor se je prvi trenutek domnevalo. Krek je prišel kmalu zopet k zavesti in tudi sicer ni odnesel težjih telesnih poškodb.

— **Ljubniško kočo,** ki je postala letos prav priljubljena izletniška točka, je škofjeloška podružnica SPD znatno izpopolnila in dogradila. Vse stene so obili z eternitom in so povsod vstavili dvojna okna. Streho so povečali, tako da je k vsem prostorom, tudi pritiklinam, mogoč dostop po suhem. Koča je dobila novo peč in postelje izdatne odeje. V okviru SPD se je osnoval foto-odsek, ki mu načeluje g. Rado Thaler. Za najboljšo fotografijo vrha Ljubnika s kočo je razpisana nagrada 100 Din. Koča bo najbrž odprta tudi v zimskem času, zlasti ob nedeljah in praznikih.

— **Učiteljsko zborovanje** bo 7. decembra ob 8.30 v deški šoli v Kranju. Poleg situacijskega poročila je na dnevnem redu razprava o učnem načrtu za višje razrede narodnih šol in predavanje o pomenu kmetijske razstave za šolski pouk.

— **Spodnji trg praznuje...** Raz špitalsko cerkev je po dolgem letu zavihrala v nedeljo trobojnica. »Lontržani« so pričeli praznovati svoj sejem. Mestni katehet g. dr. Vilko Fajdiga je imel v nedeljo ob 10. v nabito polni cerkvici tradicijonalno službo božjo, popoldne pa so se razlezli ljudje po gostilnah, ki so bile z vsemi dobrotami za želodec in grlo dobro založene. Tako slovesno, ko druga leta pa žegnanje letos le ni. Denarja manjka, to je tisto. V nedeljo ponoči je bilo vse mirno, druga leta pa je bilo vriskanja in petja — nič koliko.

Stare vraže.

Francetu škripljejo čevlji. Kaj jih nisi plačal? — ga vpraša prijatelj.

— Neumnost, to so stare vraže. Kaj si že kdaj slišal, da mi škripljejo klobuk ali obleka?

R. Decourcelle: 109

Prokletstvo ljubezni

Roman

— Kje bi pa mogla v miru pokramljati?

— Recimo tamle v kavarni, če hočete, — je odgovorila svetlolaska. — Med govorom pa lahko malo prigrizneva.

— Ne, tam ne! Tam je polno radovednežev. Najin pogovor bo pa resen. Govoriti hočem z vami o vašem fantu.

— Pst! — je dejalo dekle in se ozrlo na vse strani. — Pa pojdiva k meni na dom, če ne gre drugače.

— Ali te ne bom nadlegoval?

— Nasprotno! Pri meni se lahko najbolje odpočiješ. Zakurjeno imam.

— Namreč...

— Kaj pa?

— Če grem k tebi, ne vem, če bom mogel od tebe tako hitro, kakor je treba, — je odgovoril Slimak točno po Panouflovih navodilih, da naj bo s Pavlino prijazen.

— No, no, le nikar se mi ne prilizuj, — mu je požugala svetlolaska smeje.

Slimak je smatral za svojo dolžnost, smejati se z njo in poskusil je celo poljubiti jo, da bi se ji še bolj prikupil.

— Nikar tu, — se je branilo zavaljeno dekle razigrano. Zapeljivo ga je pogledala, rekoč:

— Saj ti pravim, da naju pri meni doma ne bo nihče motil.

In Slimak je izginil s Pavlino v drevoredu, vodečem proti njenemu domu.

— Zdaj si ga videla, a? — je vprašal besnečo Zefyrino, skrito za bližnjo hišo. Obenem jo je krepko prijel za roke. — Zdaj mi menda verjameš, mar ne?

— Oba ubijem! — je šiknila skozi zobe...

— Toda ne tu, neumnica!... Saj bi utegnil priti kdo mimo... Čakaj!... Vem za primernejši kraj. Vsak čas kreneta tja...

In potegnil je Zefyrino za seboj v samotno ulico, vodečo k vratom Gentilly.

Hitela sta mimo utrdbe. Blizu nje je medla luč ob cesti prodirala v temo.

— Poglej, Zefyrina, tu, čisto blizu... na desni strani ceste je krčma, kamor se pojdeta napit sladkega vinca. Saj ti pravim, da dobro poznam njune navade. Iz krčme ju dolgo ne bo.

Zefyrina je molčala, le z zobmi je srdito škripala; dihala je krčevito in njena sapa je bila vroča, kar je pričalo, da v nji od jeze vse kipi.

— Vse kaže, da hoče svoji ljubici marsikaj povedati, — je dejal Panoufle hoteč jo še bolj razdražiti; — nekam dolgo se mudi pri nji.

— Saj ji ne bo nikoli več pravil, kaj mu teži srce... je mrmrala Zefyrina vsa iz sebe od jeze.

— Gotovo imaš prav, da se ježiš nanj. Če ima mož ženo, kakršna si ti... bogme... in če ravna tako grdo z njo.. ne, to ni lepo.

— Kaznovan bo!

— Ah, Zefyrina, ali me boš ljubila tako, kakor si njega?

— Da, ljubila te bom, Isidore... Tvoja bom... čisto tvoja... na veke.. kakor sem bila njegova... Toda šele potem, ko se osvetim, ko ga ubijem, ko ga bom videla krvaveti pod svojim nožem, hropeti in umirati.

Panoufle ni odgovoril. Spoznal je, da bi vsaka beseda samo oslabila srd te ženske.

Velika ravnina Gentilly, posejana z brzojavnimi drogovi, se je zdela res strahotna.

Kar so se začuli na cesti koraki.

Zefyrina in Panoufle sta se vzravnala. Spoznala sta moža, ki je prihajal po cesti.

— To je on... le poglej!... — je zašepetal Panoufle.

— Sam je!

— Najbrž ni hotela z njim. Gre v gostilno nakupit jestvin in pijače, da se okrepčata, preden pojdeta spat.

— Nož! — je zajecljala edino, strašno besedo.

— Pusti ga mimo! In drži jezik za zobmi! — je zašepetal Panoufle.

Zefyrina je bila dovolj razjarjena, cilj je bil dosežen, Panoufle je bil lahko zadovoljen s sadovi svojega dela.

Pavlina je izborno odigrala svojo vlogo, igrala jo je tem bolje, ker ni niti slutila, kakšen je njen delež na spretno zasnovani tragediji.

Slimak ji je pojasnil, da se mora še istega večera sestati z njenim bratom, ne da bi izgubljal čas.

Delo, ki se ga je hotel lotiti skupno z njim, ni trpelo nobenega odlašanja.

In lepo rejena Pavlina je seveda označila prijatelju Panouflovo krčmo, ki jo je slednji dobro poznal kot kraj, kamor je navadno zahajal bandit, ki ga je Slimak iskal.

V tisto krčmo se je bil baš napotil Slimak, da bi se domenil s Pavlininim bratom Polytom o važnem poslu.

Lopov je hitel, ker je bil že skrajni čas. Baš je hotel zaviti na stezico, vodečo h krčmi.

— Nož! — je ponovila Zefyrina z drhtečim glasom.

— Ne pozabi... med obe lopatici... ne previsoko... in dobro zamahni!

Stisnil ji je nož v roko. Zgrabila ga je in izginila v temo.

Panoufle je začel žvižgati.

Minile so komaj tri minute, ki so se pa zdele tolovaju tri dolge ure.

Slednjič je zagledal Zefyrino, kako hiti nazaj vsa upehana, od groze izbuljenih oči, z okrvavljenim nožem v roki.

Skočil ji je naproti.

Tresla se je po vsem telesu.

— Je že po njem... tam pri zidu!... — je zajecljala z drhtečim glasom. — Niti kriknil ni!

— Je mrtev?

— Da.

— Ne smeva ga pustiti tam!

Iztegnila je roko in pokazala s prstom na nekaj temnega ob poti.

— Tam leži! — je zašepetala.

Krenila sta tja.

Slimak je res ležal ob poti z obrazom navzdol, roke iztegnjene naprej.

— Čuj, Zefyrina, ne bodi otročja, — je dejal Panoufle videč, kako se babnica trese po vsem telesu in ozira nazaj, kakor bi hotela zbežati. — Stoj na straži. Vse drugo opravim sam.

Najprej se je prepričal, če je Slimak res mrtev, potem je pa prasnil vžigalico in pregledal rano.

Zelo tenak curek krvi se je komaj poznal na suknjiču.

— Gromska strela! — je zamrmral Panoufle. — Kri mu teče notri. Nobenih sledov nikjer nič... Bogme, to se pravi opraviti delo gladko!

Vendar je pa za vsak slučaj obrisal rano z robcem, da bi se ga ne prijela kri.

— Tako, to bo zadostovalo za pot... Samo da na kaj ne pozabiva... Če bi te slučajno našli, dragi Slimak, ni treba, da bi takoj spoznali, kdo si.

Skrbno je izpraznil mrličeve žepe, pobral je iz njih vse, nož, mošnjiček za tobak, nekaj denarja...

— No, mnogo te robe baš ni, — je mrmral sam pri sebi, — toda tudi to bi bilo škoda vreči proč.

Zakaj listje jeseni odpade?

Če bi drevo obdržalo liste čez zimo, bi izgubilo preveč vode in bi usahnilo

Ko smo hodili še pred dobrim tednom po gozdu ali parku in je nam šumelo listje pod nogami, smo se nehote vpraševali, zakaj listje jeseni odpada. Na to vprašanje mnogi ne vedo odgovora. Vemo samo, da se odpadanje listja vsako leto približno ob istem času ponavlja. Zanimivo ze, da odpade listje prej, nego bi bilo potrebno. To je pa neobhodno potrebno, kajti mraz povzroči, da se drevje pozimi ne more zadostno preskrbovati z vodo. Če bi listje ne odpadlo, bi drevo izločalo več vode, nego bi je dobivalo in posledica bi bila, da bi usahnilo. Ker voda izhlapeva skozi liste, se jih mora drevo v lastnem interesu iznebiti. Iglasto drevje, ki se suši lažje prilagodi in ki izloča skozi igle le neznatno količino vode, lahko igle obdrži tudi čez zimo. Če bi naše listnato drevje presadili tja, kjer zemlja ne zamrzne, n. pr. v severno Afriko ali Brazilijo, bi ostalo zeleno tudi čez zimo.

Odpadanje listja ne gre po mehaničnih, temveč bo bioloških zakonih. Mehanično bi bilo, če bi listje odpadlo po prvih dneh, ko voda v zemlji zamrzne, kar se zgodi, če je temperatura približno teden dni neprestano pod ničlo. Znano je pa, da listje ne odpade tako. V naših krajih zamrzuje zemlja šele okrog božiča, često šele v januarju. Toda prvi znaki splošnega odpadanja listja se pokažejo v zadnjih dneh poletja, proti koncu septembra ali pa še prej. Šele potem začno poedini listi rumeneti. Splošno pa dobiva narava jesensko lice šele sredi oktobra.

Ne mraz, temveč drevo samo pokonča listje. Iz njih potegne vse potrebne snovi, kakor sladkor, škrob in beljakovine. Liste izprazni nekako tako, kakor se izprazni skladišče med vojno, predno se armada umakne. Potem pa drevo s posebnim plutovinastim tkivom zamaši spoj med drevesom in listom. Še pred tem klorofilova zrnca poginejo, zeleno barvilo izgine, drugo, anthokian, pa priklije iz svojega skrivališča. Ko so vse te priprave končane, visi list že usahel še delj časa na drevesu, potem ga pa veter ali dež odtrga. Še predno se pa to zgodi, so že pripravljeni za drugo leto listi kot popki.

Ali je to mehanizem kemično fizikalnih sil? Ne. Drevo ravna tako, kakor bi že vnaprej vedelo, kaj pride. To, na kar smo tako ponosni, aktivno v nas, je tudi v drevesu, seveda v drugačnih in v enostavnejših oblikah, vendar pa v bistvu enako. Tudi drevo ima svoj cilj, kakor ga ima človek in ta cilj je blagor življenja. Zato znanost v novejšem času veruje v notranje življenje rastlin. In drevo nas vsake jeseni o tem prepriča.

Strahovita nesreča

V občini Kovaszna v Karpatih se je pripetila v ponedeljek strašna nesreča. Pet turistov iz Brašova je hotelo napraviti turo v karpatske gore in na pot so krenili v vagončku žične železnice nekega industrijskega podjetja, ki ima napeljano v Karpate žično železnico v industrijske svrhe. Žična železnica sega 1600 m visoko. Ko je bil vagonček s turisti približno sredi proge, je izpustil strojnik po neprevidnosti po isti žici od vrha v dolino drug vagonček in katastrofa je bila seveda neizogibna.

Sredi proge sta vagončka trčila skupaj, istočasno sta se odtrgala in strmoglavila dobrih 1000 m globoko. Trije turisti so obležali strahovito razmesarjeni mrtvi, dva sta bila pa še živa, pa sta tudi kmalu umrla. Neprevidnega strojnika so oblasti aretirale.

16 letni obsojen na smrt

Pred poroto v Staffordshire je stal te dni 16letni sluga Harold Hayward Wilkins, obtožen umora 33letne služkinje Ethel Coreyeve. Oba sta služila pri odvetniku Hodgkinsonu v Wallsallu. Mnenja zdravnikov o vzroku smrti odvetnikove služkinje so bila različna, dva sta trdila, da je služkinja umrla od strahu in da ni bila zadavljena, tretji je bil pa mnenja, da gre za umor. Porota je bila torej primorana zanesti se samo na obtoženčevo izpoved in obtoženec je res priznal, da je zakrivil smrt Coreyeve.

Pravil je, da se je nekaj tednov pred tragedijo Coreyeva prestrašila, misleč, da je v hiši vlomilec. To je fant izrabil za svoj naklep, ki ga je izvršil 10. julija ponoči. Da prestraši služkinjo, je prišel iz svoje sobice v pižami in nogavicah, plazeč se tiho proti njeni spalnici. Služkinja je pa bila baš v kopalnici in ko je stopila iz nje, fant odskočil, pa je zadel ob omaro. Služkinja je zaslišala ropot, obrnila se je in ga zagledala. Fant je pa hotel kljub temu dovršiti svojo šalo, iztegnil je proti služkinji roke in se dotaknil njene rame. Njune roke so se srečale in služkinja ga je nekoliko opraskala na vratu. Fant je držal roko na njeni rami, naenkrat se je pa služkinja zgrudila in omedlela. Hitel je po žganje, toda bilo je že prepozno. Da bi utrdil vtis vloma, je odprl vse predale, razmetal obleko in perilo po sobi, vzel denar in zvezal mrtvo služkinjo. Porota ga je obsodila na smrt, pač je pa sklenila sama priporočiti ga v pomilostitev.

Ples, zabava divjakov in kraljev

Kako je nastal ples? Ali je prisilil ljudi k plesu taborni ogenj, ki je s svojo toploto in svetlobo vplival na razpoloženje človeka? Ali so pa bili uspavajoči valov morja, ki so svoje gracijozne plesne kretnje vcepili človeku? Gotovo je, da divji narodi še sedaj plešejo okrog ognja. Morda so vsa divja plemena oboževala ples in izražajo z njim svoje veselje, žalost in kdove kaj še. Skoraj pri vseh divjih narodih so plesi strogo razdeljeni po spolu.

Grki so razlikovali po Platonu tri vrste plesa, in sicer bojni, verski in dionizijski ples, ki je bil izraz ljubezni in uživanja vina. Geranos, znameniti atenski ples, je bil nekoliko podoben modernemu ruskemu baletu. Da je bil ples skoraj pri vseh civiliziranih narodih sestavni del bogoslužja, nam priča sveto pismo. Za časa rimskega cesarstva so bili za plese zelo navdušeni tudi vladarji. Neron je sam nastopal kot plesalec in s posebno naslado se je dal občudovati številnim gledalcem na svojih koloplesih ob zvokih citer. Plesna tradicija se je ohranila še v srednjem veku na dvoru francoskih kraljev in drugih vladarjev. Knežje svatbe so se odlikovale z razkošnimi plesnimi zabavami.

Na svatbi princese aragonske in vojvode milanskega l. 1480. so kazali plese, ki je bil njih ponazorje ačaj nezvestih in zvestih žen; pokroviteljica nezvestih je bila Helena, zvestih pa Penelopa. Mlada zakonca so naprosili, naj izrečeta kritiko o obeh plesnih skupinah. Zabava se je zaključila z divjimi orgijami.

Katarina Medici, ki nam je njeno ime znano v zvezi z grozno bartolomejsko nočjo, je priredila v oni dobi največji balet, predstavljajoč življenje Cirke. Med vsemi francoskimi vladarji se je najbolj navduševal za ples Ludvik XIV., ki je sam nastopal v 27 dvornih baletih. Nekateri teh plesov so imeli zelo zapeljive naslove, kakor: »Ljubezen v skrivališču«, »Bolni Cupido«, »Triumf Bacchusa«, »Zaklad zakletega otoka« itd.

Cigani so cigani

V Kalksburgu v Avstriji se je odigrala pustolovska ciganska zgodba, ki je privedla oblasti na sled seksualnemu zločinu nad 11letno cigansko deklico. Pri Kalksburgu je taborila ciganska družba, druga družba je pa prosila občino, naj bi tudi nji dovolila postaviti na občinskem ozemlju šotor. Ciganska tabora sta si bila neprestano v laseh in razmerje med njima je postajalo od dne do dne bolj napeto. Povod za prepire je dala ugrabitev 11letne ciganske deklice, ki si jo je bil prilastil 20letni cigan.

Ciganska tolpa, ki ji je bila deklica ugrabljena, je sklenila dobiti jo nazaj in vrniti jo staršem. V petek in v soboto sta se oba tabora spoprijela, padali so tudi streli in na obeh straneh je obležalo več ranjenih. Posredovati so morali orožniki, ki so ciganska tabora komaj pomirili. Ugrabljeno deklico so orožniki zaslišali in izkazalo se je, da je vzela po ugrabitvi po ciganskih običajih mladega cigana za moža, poleg njega je pa imela ljubavno razmerje še z drugimi cigani. Zdravniki so jo pregledali in ugotovili, da je tik pred prvo menstruacijo. Cigani, ki so se pregrešili nad njo, pridejo pred sodišče.

Izreki o ženah

Najplemenitejše zardi dekle, kadar ga nihče ne vidi.

Malo žensk se zna oblačiti in postarati okusno.

Ženski zadostuje samo namigniti o tajni, pa napravi iz nje vihar.

Ženska vedno vzbudi zavist pri drugi ženski raje, nego občudovanje pri celem tucatu moških.

Po Evini krivdi je Adam izgubil raj, vendar pa vsak Adam še vedno upa, da ga bo po Evini zaslugi zopet našel.

Čim rečeš ženi, da je mikavna, pa tudi reči ji ni treba, temveč samo z očmi pomežikniti, pa te proglasi za duhovitega.

V solzah krasne ženske se stopi še tako krepka moška volja.

Nesrečna žena ima vedno mnogo prijateljic, srečna pa redko eno.

Dolgi lasje, kratka pamet, kratki lasje, volilna pravica tid.

Zakaj se ženske rade gledajo v zrcalo? Zato, ker tam nikoli ne vidijo samo sebe, temveč dva in »kaj poreče oni na to.«

Strašno se ženska boji nasilja, pa ga zelo hitro oprosti.

Tudi ženske znajo biti zelo diskretne, toda samo tiste, ki ne poznajo nobenih skrivnosti.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Knjige

„Jutrove" mladinske knjižnice

ki nudijo otrokom poln koš veselja in radosti in so najbolj zaželeno miklavževo in božično darilo, so naslednje:

1. Prigode porednega Bobija
2. Sinko Debelinko
3. Prigode gospoda Kozamurnika
4. Janko in Stanko
5. Skok, Cmok in Jokica
6. Bratec Branko in sestrica Mica
7. Samo in Joko
8. Osel gospoda Kozamurnika
9. Vrtiskrček in Šilonoska
10. Popkins

Vsaka knjiga stane Din 12.—, poštnina Din 2.—.

Pri odjemu vseh 10 knjig . . . Din 90.— poštnina Din 7.—
Pri odjemu 6 knjig . . . . . Din 60.— poštnina Din 5.—
Pri odjemu 4 knjig . . . . . Din 44.— poštnina Din 3.—

Dobi se jih v vseh podružnicah »Jutra«. Po pošti jih razpošilja uprava »Jutra« v Ljubljani, Knafljeva ulica.

Večja množina

makulaturnega papirja

naprodaj po zelo ugodni ceni

Naslov pove uprava Slovenskega Naroda

»Mali oglasi«

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znamkah. Za odgovor znamko! - Na vprašanja brez znamke se ne odgovarjamo. Najmanjši oglas Din 5.—

STANOVANJA

SOLIDNA GOSPODIČNA išče sobico, event. gre kot sostanovalka v centrumu mesta. — Ponudbe na: Dreu, brivnica, Kolodvorska ulica 35. 4415

DOPISOVANJE

»SLOKI, PLESALEC!« Dvignite pismo! 4416

RAZNO

REALITETNA PISARNA Arzenšek, Celje, Kralja Petra cesta 22, proda 2 posestvi v bližini Celja, 7 oralov z vinogradom za 26.000 Din, 9 oralov za 38.000 Din. V najem odda tudi dobro gostilno. 4389

V BEOGRADU Bulevar Oslobodenja št. 3 (na Slaviji) novootvorjen restavrant »Slovenski dom« — sprejema abonente po 450.— Din, meni 4 jedil 10.— Din. — Kuhinja domača — slovenska in srbska. 4405

MED iz lastnega čebelnjaka, v kantah po cca. 50 kg, Bagrenovac 1 kg pa 13.50 in Bosiljkovac 1 kg po Din 12.50 franko postaja Petrovac - Gložan, razpošilja Jan Šeprak, Železnička 1233/13, Bački Petrovac. — Pakiranje brezplačno, pošiljatev proti tretjini naročnine naprej ostalo po povzetju. 4406

GOJZERJI na obroke. **»TEMPO«, Ljubljana, Gledališka ulica štev. 4** 113/T

Couch zofe

Otomane, spalne fotelje, divane, zložljive postelje, mreže, peresnice (federmodroce), žimnice (modroce) ter vsa v to stroko spadajoča dela izvršuje najceneje

F. Sajovic

Ljubljana, Stari trg št. 6.

STREŠNE OPEKE 170 m², ali Eternit, franko postavljeno Zagorje pri Kozjem (Polšak), potrebuje Bratuž Genovefa, Konjščina, Savska banovina. 4392

POHIŠTVO

Spalnice	Din 2200.—
omare	» 450.—
postelje	» 250.—
kuhinjske oprave	» 1000.—
kuhinjske kredence	» 500.—

Vse drugo pohištvo se dobi najceneje in na obroke. Kdor ima hranilno knjižico, se ta vzame v račun. Sprejmejo se tudi vsa popravila po konkurenčnih cenah. — Mizarstvo »SAVA«, Kolodvorska ulica 18, Dunajska cesta 36. — Telefon št. 27-80. 111/T

Najcenejši nakup! KONFEKCIJA — MODA **ANTON PRESKER,** Ljubljana, Sv. Petra cesta 14.

PERJE PUHASTO Din 15.—, čohano Din 32.—, puh Din 140.— kg, ter VOLNO in ZIMO za modroce izredno poceni prodaja: šega, Wolfova ulica 12 (dvorišče). 106/T

Najmodernejši **BRIVSKI in DAMSKI SALON** v palači GRAFIKE. — Se priporoča **MATKO ŠIJAKOVIČ**

SLUŽBE

ČREVARJA izurjenega in dobro strokovno izobraženega, z letnimi spričevali v tej stroki v starosti 30—36 let iščem za takojšen nastop. Tozadevne ponudbe je poslati na tt. Benko Josip, tovarna mesnih izdelkov, Murska Sobota. 4393

NEPREMIČNINE

POSESTVO obstoječe iz 6 jutrov zemlje, z nove hiše in gospodarskega poslopja, 5 minut oddaljeno od železniške postaje, proda Vinko Krempuš, Dobriša vas št. 13, p. Petrovče pri Celju. 4391

Zavese, posteljna pregrinjala namizne prte, prtiče itd., krasno vezene in po nizkih cenah dobite pri **MATEK & MIKEŠ, LJUBLJANA** (poleg hotela Štrukelj)

Vezenje oprem za neveste, monogrami, gumbnice, entlanje, ažuriranje in predtiskanje.

Velika izbira predtiskanih ženskih ročnih del.

Urejuje: Josip Zupančič. Za »Narodno tiskarno«: Fran Jesenšek. — Za upravo in inseratni del lista: Oton Christof. — Vsi v Ljubljani.